Pazartesi
24
MART
1941
5 KURUŞ

ULUS Basımevi
Çankırı Caddesi Ankara
Telgraf : ULUS Ankara
TELEFON
Başmuharrirlik 1371
Yazı İşleri Müdürü 1061
Müessese Müdürü 1144
Yazı İşleri 1062
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

BUGÜN
SPOR
Haberlerimiz dördüncü sayfada

Toprak ve ağaç bayramı dün

Ankara civarında Susuz köyünde güzel bir törenle kutlandı

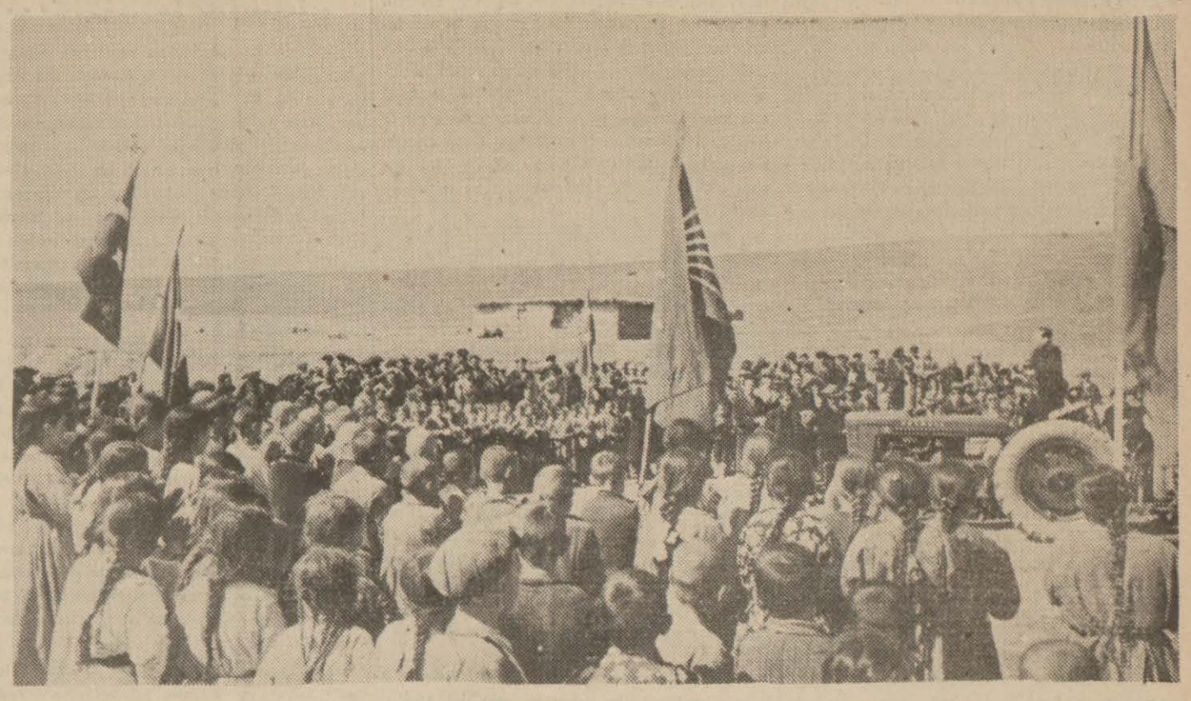

Susuz köyünde toprak ve ağaç bayramı için tören başlarken

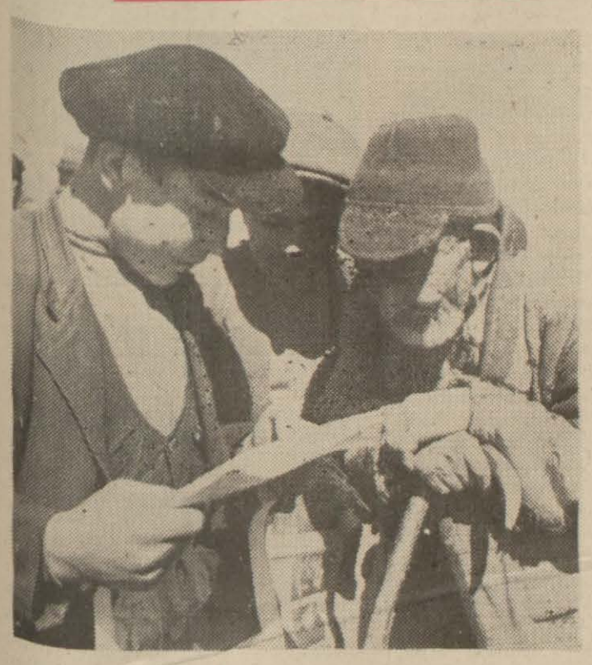

Köylüler, dağıtılan mecmuaları okuyorlar

Civar köyler halkının iştirakiyle yapılan tören çok güzel ve istifadeli oldu

Ağaç ve toprak bayramı dün Susuz köyünde Ankara Halkevi köycülerinin tertip ettiği bir program dairesinde kutlanmıştır. Bu seneki bayram çok neşeli ve samimî olmuştur. Halkevi âzalarından bir grup köye daha cumartesi gününden gitmiş ve o gece halka si - nema gösterdikten sonra dün sabah erkenden yakın köylerden bayrama gelenleri karşılamıştır.

Halkevi köycüleri ve dâvetliler sabah saat 8.30 da otobüslerle Halkevinin önünden hareket etmişlerdir. Ankara'dan 30 kilometre kadar uzakta ve Kızılcaha - mam şosesi üzerinde bulunan Susuz köyü halkı bay - ram hazırlığını yapmış bulunuyordu. Köyün önündeki geniş düzlükte davullar, zurnalar çalınıyor ve köylüler neşe içinde misafirlerini istikbal ediyorlardı. İyi bir talih eseri olarak dün hava da çok güzeldi. Susuz'a yakın köylerin halkı da bayram yerinde top -

(Sonu 5 inci sayfada)

Millî müdafaada vatandaş

Hüseyin SAMİ
Urfa Mebusu

Millî mücadelenin yaktığı fedakârlık meşalesi sönmemiştir. Birinci devrenin mukad - des ânanesi devam ediyor. Ordularımız için 30 milyonluk yeni tahsisat istiyen Maliye Ve - [illegible] çıkıp da "millî müdafaa" keli - melerini telâffuz eder etmez, Meclisin en derin alâka ve hassasiyetini topladı. Teklif derhal ruznamenin başına geçirildi. Celse içinde de kanuniyet kesbetti.

Lisans veya doktora tezi hazırlıyacak gençlerimize "millî mücadelede malî mücadele" mevzuunu seçmelerini tavsiye ederim. Meclis zabıtları çok zengin bir tetkik ve müşahede kaynağıdır. Esir olmaktansa ölmeyi göze alan bu millet müstakil devletine vergi vermek hususunda gösterdiği sonsuz tahammül kudreti sayesindedir ki siyasî rüştünü isbat etmiş, hayat hakkını kabul ettirmiştir. Hiç bir malî teknik, herhangi orijinal bir buluş, ne kadar üstün olursa olsun herhangi bir finansal feraset "vergi verme" vazifesini vatandaş omuzlarından kaldıramaz. Hüküme - tin elinde füsunkâr, sihirbaz bir asâ yoktur ki dokunduğu yerden acısız, mahrumiyetsiz bir usul ile "tediye vasıtaları" fışkırtsın!. Hakiki gelir ve kazancımız nisbetinde seve, seve, koşa koşa vergi vermek lâzımdır. Millî istiklâl ancak böyle bir hamle ile beslenebilir, korunabilir. Zorlu hâdiselerin içinde çalışarak pişmiş olan birinci Büyük Millet Meclisi zabıtları, hayat mücadelesi üniversitesinin paha biçilmez kurlarıdır. Bunları, tekrar, tekrar okumakta, sonra da derin, derin dü - şünmekte kıymetli ve ameli tecrübe dersleri vardır:

1920 senesinde, dünyanın geçirmiş olduğu en çetin iktısadî buhranlardan biri hüküm sürüyordu. Bütün mütehassıslar bunun bir krizden ziyade ekonomik bir yıkılış olduğunda müttefik bulunuyorlardı. Nisan 1920 de hemen hemen bütün zirai maddelerin fiyatları, başta hububat olmak üzere tepesi aşağı yuvarlanıyor, spekülâsyan ümidiyle yığılmış stoklar dünya pazarlarına düşüncesizce, çılgınca atılıyordu. Denizaşırı zahire memleketleri Avrupa'yı buğdaya boğuyor. Buenos Ayres'ten 1919 senesinde: Avrupa'ya topu topu (141.000) ton buğday ihraç edildiği halde 1920 de 1.005.000 ton sevkediliyordu. Pamuk ve yün fiyatları düştükçe düşüyor. Dokuma sanayii en ağır imtihanlardan birisi geçiriyor. Cihan harbinin son senesinde, cenubi Afrika ve Avustralya yapağılarını birkaç sene müddetle toptan kapatmış olan İngiltere diğer istihsal bölgelerine bakmıyor bile.. İngiliz ve Amerikan bankaları başta olmak üzere bütün malî müesseseler "ihtiyat", "temkin" kelimelerini dillerine dolayarak krediyi büsbütün kesmiş bulunuyorlardı.

Federal Reserve Bank'ın iskonto fiyatları:

	%
1919 teşrinievelinde	5,98
1920 kânunusanisinde	6,88
1920 şubatında	7,98
1920 martında	8,48

İngiltere bankası ise 6 teşrinisani 1919 da iskonto haddini % 5 den 6 ya çıkarmış bulunuyordu. 15 nisan 1920 de: % 7 yi bulmuştu.

Kredinin daralması, vâdeli satışları azaltmış, ihracatı kısmıştı... Bununla beraber, buhranın ilk ve merhametsiz sillesini yiyen ziraat memleketleri olmuştu. En çok zedelenen, sarsılan onlardı.. Bu zincirleme tesirler altında dünya fiyatları (ister sınaî olsun, is-

(Sonu 2. inci sayfada)

7 milyarlık tahsisat

Âyan maliye encümeninde kabul edildi

Vaşington, 23 a.a. — Ayan meclisinin maliye encümeni, demokrasilere yardım için talep edilen 7 milyar dolarlık krediyi müttefikan tasvip etmiştir. Ancak, daha evel bu miktarı yarıya indirmek istihdaf eden bir teklifi reddeylemiştir.

Muazzam tahsisat

Vaşington, 23 a.a. — Mebusan meclisi maliye encümeni reis vekili B. Voodrum'un beyanına göre, bu sene ve gelecek sene için ordu ve donanmaya tahsis edilen paranın yekûnu 25 milyar 183 milyon dolara baliğ olmaktadır. 7 milyar dolarlık fevkalâde müdafaa bütçesi bu muazzam yekûna dahil değildir.

General Johnson, artık harpte olduğumuz bedihî bir hakikattir diyor

Nevoyrk, 23 a.a. — General Hugh Johnson, World Telegram gazetesinde şunları yazıyor:

Artık harpte olduğumuz bedihî bir hakikattır. Vakıa henüz düşmanla ateş teati etmiyoruz. Fakat bunun sebebi, işi şimdilik bu raddeye getirmenin akılâne bir siyaset olmamasından ibarettir. Eğer Japonya, Almanya ve İtalya ile yaptığı muahedeye istinaden harekete geçecek olursa biz de iki Okyanosta harbe fiilen başlamak mecburiyetinde kalacağız. Halbuki ancak bir Okyanosa mahsus bir filomuz

(Sonu 6. ıncı sayfada)

B. Matsuoka Moskova'da

B. Molotof'la temaslar yaptıktan sonra bugün Berlin'e hareket edecek

Moskova, 23 a.a. — Japon hariciye nazırı B. Matsuoka bugün saat 15.30 da mai - yeti ile birlikte Moskova'ya varmıştır.

Nazır Moskova'ya muvasalatında Sovyet hariciye nazır muavini B. Losovski ve pro - tokol şefi Barkof ve uzak şark dairesi şefi Zarapkin tarafından karşılanmıştır.

İstasyonda japon büyük elçisiyle japon elçilik erkânı, alman büyük elçisi ve elçilik erkânı, İtalya büyük elçisi, bulgar, Romanya, Macaristan ve Slovakya elçileri de hazır bulunmuştur.

Bu akşam japon büyük elçisi misafirler şerefine bir ziyafet verecektir.

(Sonu 3 üncü sayfada)

Susuz köyü muhtarı nutuk veriyor

Amerika Fransa'ya iki vapur dolusu un hediye ediyor

Vaşington, 23 a.a. — Hariciye Müsteşarı B. Welles işgal altında bulunmıyan Fransaya gönderilmek üzere iki vapur unun hazır bulunduğunu bildirmiş ve demiştir ki:

"— Büyük Britanya hükümeti, un ha-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Amerika Hariciye Müsteşarı B. Welles

Yugoslavya'da tereddüt halâ devam ediyor

Kabinede mühim bir ekseriyetin paktı imzaya meyilli olduğu anlaşılıyor

Berlin, 23 a.a. — Bir hususî muhabir bildiriyor: Alman - Yugoslav müzakereleri nihayete ermektedir. Macar hariciye nazırı ile Münih'te yapılan görüşmeler, son ihtilâfların hallini mümkün kılacaktır. Belgrad'ın katî kabulü, bugün için beklenilmektedir. Üçlü paktın imzası, B. Matsuoka'nın Berlin'e gelmesini müteakip olacaktır.

Üç Yugoslav nazırının istifası, Berlin'e göre, Yugoslavya'nın üçlü pakta iltihakı kararını teyit etmektedir. Bu üç nazır, Berlin'de alman aleyhtarı olarak telakki olunmaktadır.

Bugün için beklenen imza, birkaç gün sonraya talik edilmiş gibi gözükmektedir. Fakat üçlü pakta iltihak katî gibi telakki olunabilir. Yalnız paktın mukaddemesinin imza edilecek metne dahil olması pekaz muhtemel gözükmektedir.

Kabinenin son içtimaından sonra vaziyet

Londra, 23 a.a. — Taymis'in Belgrat muhabiri bildiriyor:

Kabinenin son gürültülü içtimaından sonra hasıl olan vaziyeti, iyi haber alan mahfiller şu suretle hulâsa etmektedirler:

Yugoslavya şimdiye kadar takip ettiği katî bitaraflık siyasetini, bir taraftan Balkanlardaki son vaziyet dolayısiyle ve diğer taraftan kendi coğrafî vaziyetini nazarı dikkate alarak değiştirmek mecburiyetinde bulunacaktır.

Kabinenin bu içtimaında hariciye nazırı Markoviç, Almanya tarafından Yugoslavyaya yapılan teklifleri izah etmiştir. Bu izahata nazaran Almanya, Yugoslavya'ya üçlü paktı imza talebinde bulunmamış ve fakat

(Sonu 3 üncü sayfada)

Keren bomba yağmuru altında!

İngilizler italyan mukabil hücumlarını püskürttüler

Neghelli de düştü

Hartum, 23 a.a. — İngiliz topçusu ve hava kuvetleri, Keren'de ve Keren etrafında bulunan italyan mevzilerini durmadan bombalamakta ve bu mühim müstahkem mevkiin zabtı için yapılan muharebe şayanı memnuniyet bir tarzda terakki etmektedir. Bu muharebenin neticesi, bütün Eritre'nin âkibetini tayin edebilecektir.

Kuvetli tabiî müdafaalara ve müthiş bir sıcağa rağmen, ingiliz kuvetleri, elde ettikleri mevzileri tutmakta, müteaddit mukabil hücumları düşmana ağır zayiat verdirerek tardetmekte ve bütün noktalar-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Münih'te Yugoslavya meselesi etrafında temaslarda bulunduğu anlaşılan Macar Hariciye Nazırı B. Bardossy

Manchester Guardiar gazetesinin fikrince Yakın Şark'ta büyük kararlar zamanı geliyor

Elenler Selânik'i setreden cepheyi takviye ediyor

Londra, 23 a.a. — Manchester Guardian gazetesinin diplomatik muhabiri bildiriyor :

"Yakın şarkta büyük kararlar zamanı yaklaşmaktadır. Büyük Britanya, Türkiye ve Yunanistan balkanlar istiklâlini mu - hafazadan ibaret olan gayretlerini şiddetle takip etmekte, Almanya ise bu istiklâli ortadan kaldırmıya çalışmaktadır. Bugün Yugoslavya hükümeti, parlâmentosu ve milleti kendi istiklâllerini, Romanya ve Bulgaristanın yaptığı gibi, feda etmek veya etmemek ve almanların, Yugoslavya için bir müttefik olan, Yunanistanı vur -

(Sonu 3 üncü sayfada)

Yugoslavya dahilinde vaziyet gergin

Üçlü pakta iltihak ihtimaline karşı yer yer protesto hareketleri başladı

Londra, 23 a.a. — Taymis gazetesinin Nevyork muhabiri bildiriyor: Belgrad'dan buraya gelen bir telgraf bütün Yugoslavya dahilinde vaziyetin gergin olduğunu bildirmektedir. Ordu ile köylüler Almanyaya verilecek bütün tavizata şiddetle muhaliftirler. Hafta bidayetinde Yugoslavya - nın en meşhur generallerinden dördünün azledilmiş olması bu gerginliği daha ziyade arttırmıştır.

Üç Yugoslav kurmay subayı Yunanistan'a geçti

Belgrad, 23 a.a.—Royter: Huduttan gelen bir habere göre, 2 si binbaşı biri yüzbaşı olmak üzere üç yugoslav kurmay subayı, "kılıçlarını Yugoslavyada bırakarak,, Yunanistan'a geçmişlerdir. Kılıçlarınc bağlı olarak bıraktıkları bir beyannamede, bu üç subay, hemen derhal çarpışmak arzusunda bulunduklarını bildirmişlerdir.

Diğer bir habere göre de, dört Yugoslav pilotu, tayyarelerini müttefik kuvetlerin emrine vermek üzere, üç tayyare ile Yunanistan'a gitmişlerdir.

(Sonu 3 üncü sayfada)

B. Stoyadinoviç ingilizlerin elinde mevkuf tutuluyor

Kahire, 23 a.a. — Royter: İngiliz mahfillerinde resmen teyit edildiğine göre, sabık yugoslav başvekili ve hariciye nazırı B. Stoyadinoviç, ingilizlerin elinde bulunmaktadır. Öğrenildiğine göre, B. Stoyadinoviç, iyi muhafaza altında bulundurulmak üzere Yugoslav hükümeti tarafından ingiliz makamlarına teslim edilmiştir. Kendisi, ingiliz arazisinde mevkuf bulundurulacaktır. Yugoslav hükümetine B. Stoyadinoviç'e, mihver taraftarı hissiyatı do-

(Sonu 3 üncü sayfada)

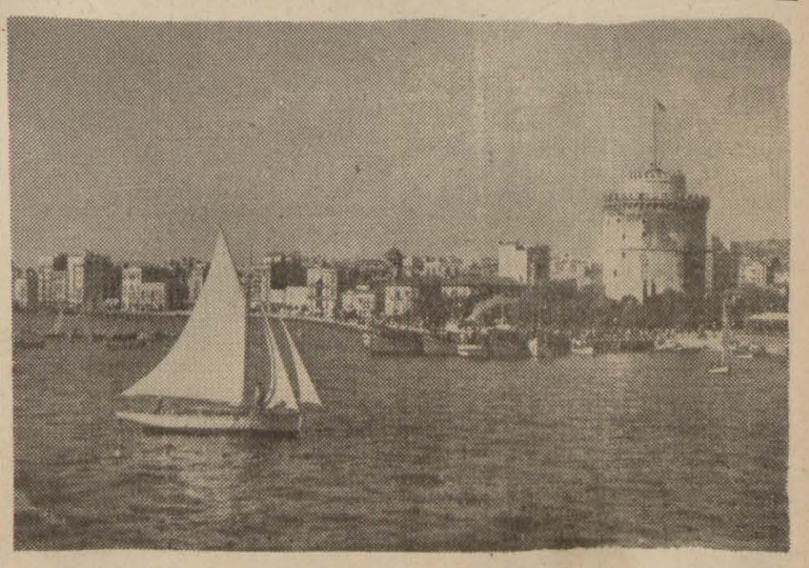

Selânik'ten bir görünüş

Fikir âleminde

Bergson ve sulh

Mehmet KARASAN

Geçen yazımızda gördük ki insanlığın bugünkü ifrattan bıkarak daha basit bir hayata dönmesi hiç te müstebat değildir. "Ve bizzat ilim bize bunun yolunu gösterebilir."

"Bir yandan fizik ve kimya ihtiyaçlarımızı tatmine yardım ve bizi onları arttırmaya teşvik ederken, diğer yandan da tıp ve fizyoloji bu artmanın tehlikelerini ve bir çok tatminlerin verdiği hayal sukutlarını göstermiyor." "Yalnız yemeklerimizde yapılacak bir ıslah, endüstri, ticaret ve ziraat üzerine sayısız tesirler yapabilir. Diğer ihtiyaçları - mız için ne denecektir? Cinsî ihtiyaçların talepleri mübremdir, fakat tabiatla iktifa edilirse onlardan da çabuk bıkılır. Burada da ilmin söyliyecek bir sözü vardır; ve bir gün o kadar açıkça söyliyecektir ki dinlemiye mecbur olacağız. Ve zevke bu derece tapmakta zevk bulmıyacağız." Ve bir gün gelecek, gittikçe artan refah ihtiyacı, eğlence susuzluğu, aşırı lüks zevki, insanlığın istikbali için büyük endişeler veren bütün bu şeyler hızla doldurulan balonlar gibi çabuk patlıyacaktır." İnsanların, karabiber ve karanfil bulmak için sonsuz Okyanosları aşarak başka kıtaları keşfe gittiklerini unutmıyalım. Bugünkü otomobil hırsının yarın aynı cinsten bayağı bir ihtiyaç olacağı muhakkaktır.

" Birçok kimseler, diyor Bergson, lüks zevkini mihanikî icatların inkişaf ettirdiğini söylüyor. İlim ilerledikçe, yeni icatlara yol açıyor, ve ilmin durması inkânsız olduğundan zannediyorlar ki ne ihtiyaçların tatminine ve ne de yenilerin türemesine bir son olacaktır."

"Fakat makine icadı tabiî bir vergidir. İnsan daima makineler icat etmiştir. Yalnız, ilmin işe karışmasiyle birden dev adımları ile terakki etmiştir." Bunun bir sürü sunî ihtiyaçlar doğurması ilmin kabahati değildir. O kendinden istenileni yapmıştır. Asıl kusur her zaman insanlığın nefine çalımıyan fikri - icattadır. O istiyerek modayı takip etmiş, ve ancak satmak düşüncesi ile imal etmiştir." "Bir sürü yeni ihtiyaçlar yaratmış, daha geniş kütlelerin eski ihtiyaçlarını tatmin ile meşgul olmamıştır." Zarurîden ziyade fuzuliyi düşünmüştür. Şüphesiz, biri için zarurî olan diğeri için lüks olabilir. Fakat her şeyin bir haddi vardır. Meselâ, makine insanın esas ihtiyaçlarını tatmin eden toprak işinde insana pek az yardım etmiştir. "İnsanı besliyen ziraat diğer sanatlara hâkim olmalıdır; her halde bizzat endüstrinin ilk meşgalesi olmalıdır." Halbuki makineden şikâyet edenler, onu ameleyi makineleştirmek ve zevklerimizi yeknasaklaştırmakla itham etmişlerdir. İptidaî âletle çalışan insan daha hür değildir. Eşyada yeknasaklık kafalarda yeknasaklık değildir. Amerika'da herkesin aynı şapkayı giymesi garip görülmüştür, "Fakat diyor Bergson, kafa şapkadan evel gelmelidir, kafamın içini istediğim şekilde tefrişe müsaade buyurunuz, maalmemnuniye herkesin giydiği şapkayı giyeyim. Sonra bütün bunlarda makinenin günahı nedir? Hayatın külfetleşmesi veya sadeleşmesi, insanın kendi eseridir. Makine bir âlettir, o kadar.

Unutmıyalım ki makinenin inkişafı demokratik fikirlerin hâkimiyetiyle başlamıştır. Demokrasinin prensipi de, herkese müsavi hak gibi müsavi refah vermektir. Eğer, böyle insanî bir idealin eseri olan makine şeytanî emellere âlet oluyorsa, bunda onun kabahati nedir?

Bergson'un bu fikirlerinden mülhem olan talebelerinden biri birkaç yıl önce yazdığı bir makalede, "insanlık üç bin yıldanberi, evelâ ferdî cemiyetin tazyikından, saniyen tabiatın esaretinden kurtarmak için, yaptığı bütün inkılâplar, yarattığı ilim ve imâl ettiği, bütün makinelere rağmen, bugün ilk çağlarda görülmiyen istibdat rejimleri, ve kör bir makine esaretine kavuşmuştur.„ diyor. Kendi eliyle kazdığı bu kuyudan çıkmak gene onun elindedir, zira bir defa daha tekrar edelim ki Bergson, tarihte kör tesadüfe ve şuursuz tekâmüle inanmıyor.

Böylece, insan, ruhu maddenin hâkimiyetinden kurtarmak için yapuğı cehitte, aksine maddenin daha kahir bir tahakkümüne uğramıştır; bedenini genişletmek için icat ettiği makine, — zira uzuvlarımız canlı âletler olduğu gibi, âletler de cansız uzuvlardır — vücudunu o kadar genişletmiş ve büyütmüştür ki, bu ruh bu kocaman vücude çok ufak geliyor. "İşte ikisi arasındaki boşluğun sebebi. İşte bu boşluğun ifadesi olan korkunç içtimaî, siyasî, milletler arası meselelerin menşei. Bunu doldurmak için bugün birçok gayri muntazam ve gayri müessir emekler. Bunun için yeni enerji ihtiyatlarına lüzum vardır; fakat manevî enerjiler. Bu koca vücudu itmam edecek yeni bir ruh, bu makinaya yeni bir mistik, yeni bir din lâzımdır... Makina bir mistikten doğmuştur, fakat makinadan da bir mistik doğacaktır:

"Filhakika, icat fikrinin, ilmin yardımiyle insanın emrine akla gelmedik enerjiler âmâde kıldığı görüldü. Fiziko - Şimik enerjiler, maddeye müteveccih bir ilim bahis mevzuu idi. Fakat ruh? İcabettiği kadar ilmî olarak derinleştirildi mi? Böyle bir derinleştirmenin ne vereceğini biliyor muyuz? İlim evelâ maddeye yapıştı; üç asır başka bir mevzula uğraşmadı; bugün dahi, yanına bir vasıf ilâve edilmezse, madde ilmi bahis mevzuu olduğu anlaşılır.„ Ve bugün ruhu tetkik ederken, onu da sanki madde imiş gibi nazarı itibara alıyoruz. Onu da fizik gibi hendese gözü ile görüyoruz. Bizim nazarımızda âlim tipi fizikcidir. Fakat şuurun bilâvasıta mutaları "böyle bir görüşün hatalarını göstermiştir: Ruh madde değildir. Şuur halleri mekânda cereyan etmezler, maddedeki zarurete mukabil burada hüriyet vardır. "Madde ve hafıza", bedenle ruh arasındaki münasebetleri, ve biribirinden farklarını göstermiştir. "Yaratıcı tekâmül" maddenin "yaratılmış„ ve hayatın "yaratılış„ olduğunu göstermiştir. Madde gittikçe kendini israf ederek tükenmektedir, halbuki daimî bir yaratılış olan ruh, bunun aksi istikamette gitmektedir. Madde ve ruh kuvetleri arasındaki bu mücadelede bir ruh ilminin bize vereceği büyük ümitler vardır:

"Madde ve hafıza"nın yolunda giden bir ruhiyat bizi ruhun ölmezliğine götürecektir. O zaman başka bir hayat fikri bir imkân değil, bir hakikat ifade edecektir. Bunu büyük bir ahlâk inkılâbı takip edecektir: Bugün delicesine bağlandığımız maddî zevkler, sabah güneşinde solan ampuller gibi şiddetlerini kaybedeceklerdir. Zevk neşenin önünde sönecektir. "Yaratıcı tekâmül„ ü takip eden bir felsefe, kendi hatası yüzünden bugün için maddeye esir olan ruhun, durmadan artan, ve bugün bilmediğimiz, enerjileriyle bir gün maddeyi yeneceğini gösterecektir. Ve o zaman tabiat insanın elinde uslu bir âlet olacaktır. Bergson'un ölmez eserinin son satırlarını bir daha tekrarlıyalım:

"Beşeriyet yaptığı terakkilerin altında, yarı ezilmiş, inliyor. İstikbalinin kendi elinde bulunduğunu hâlâ kâfi derecede bilmiyor. Yaşamak mı, ölmek mi istiyor, bu onun bileceği şey!"

GÜNÜN GÖLGESİ

Ağaç ve toprak bayramı münasebetiyle...

Baharın ilk günlerine rastlıyan ağaç ve toprak bayramı güzel bir anane... Bu vesile ile her yıl, köyler birkaç yüz fidan kazanıyor. Bazı kere toprağın veya fidanın uygun seçilememesi yüzünden emeklerin boşa gittiğine şahit oluyoruz. Fakat bu ziyan, Halkevlerinin takvime kattıkları bu bayramın değerini düşürmez; belki ders ve tecrübe olur. Temenni edelim ki, Ankara'nın bir iki saatlik komşusu kurak ve çıplak Susuz köyü eteklerine, dün dikilen birkaç yüz nazlı fidan, birkaç sene sonra güzel bir meyva bahçesi, bir akasya korusu olsun.

Bu bayramın daha güzel tarafı, köylü - şehirli temasına bir fırsat vermesidir. Bu temaslar, ilk senelerde köylüler için Angarya savma kabilinden olurdu. Bu zorakiliğin de yavaş yavaş, gönül rızasına döndüğünü görmek insana ümit ve ferahlık veriyor. Fakat hiç kimseye, hele dünyanın en cana yakın insanı olan türk köylüsüne zerre kadar kabahat bulmıyalım. Onu, kendimizden kaçıran biz olduk. Uzun müddet köye, titriye titriye girdik; uzaktan içinde nelerin yaşadığı bilinmiyen Afrika ormanlarına bakar gibi baktık.

Daha sonra, bilmem hangi medenî ülkelerde köycülük ihtısası yapanlardan medet umduk. Köyde ağır kürk mantolarla, setre pantolunla dolaştık ve o can adamlara, şu türlü soğukluklar yaptık:

— Ey köylü vatandaş, işte biz, şu gördüğün şehirliler sana ilim, irfan, nur, hulâsa sende olmıyanların hepsini getiriyoruz. Cehalet kötü şeydir; oku. Makina kullan, çok kazan. Şehre geldiğin zaman da bizi ziyaret et.

Bu sözleri zavallılar o kadar çok dinlediler ki, şehirli onun nazarında, "konferansçı" diye tanındı. Hatır için alkışladılar. Ama, biz onların, için için dudak bükmelerini, biribirleriyle:

— Gene neler anlatıyor, diye fiskoslaştıklarını görmedik, duymadık bile..

Fakat, inanınız ki, yavaş yavaş anlaşıyoruz. Aradaki uçurum yavaş yavaş kapanıyor.

Bunu, bu mesut inkişafı, her şeyden evel köye giren, köy dilini bilen, köy derdinden anlıyan köylü eğitmenlere ve öğretmenlere borçlu olduğumuzu ifade etmek o feragatli vatandaşlara karşı bir feragat borcudur.

Ah, şunu bir kere iyice anlasak ki: bizim köy hiç bir ülkenin üniversitesinde öğrenilemez; onun dili yabancı dile benzemez. Hattâ yalnız idealist olmak bile yetmez. Bizim köye faydalı olmak için evelâ bizim köyden olmak lâzımdır. Bizim köyün sırrı, bu kırk bin yamrı yumru kerpiç duvar kümesinin içinde gizlidir. En büyük üniversite bu...

Kemal Zeki GENCOSMAN

Millî müdafaada vatandaş

(Başı 1 inci sayfada)

ter zirai) şaşkın, âvare bir göçmen kafilesi gibi yokuş aşağı yuvarlandı..

Temmuz 1914 de fiyatların seviyesi 100 olduğuna nazaran

	İngiltere	Amerika	Japonya
1920 nisanında	600	266	316
1921 nisanında	354	154	200

İşte cihanda böyle bir iktısadî sam yeli estiği bir sırada türk millî mücadelesi başlamıştı. (23 nisan 1336). Zahire ihraç edilemez. İstanbul piyasasında bile yabancı unlarla rekabete maddî imkân yok.. "Tiftik" ağza alınmaz bir matah haline gelmiş.. Anbar işgal etmekten başka bir faydası yok.. Yapağı.. Ancak bedavaya yakın bir fiyatla satılırsa bazı spekülâtör alıcıların gönlünü etmek mümkün.. Yurd içinde, tiftiği, yapağıyı değerlendirecek millî sanayi mevcut değil... Nakil vasıtaları ateş pahası... Üstelik, Avrupa ve dünya piyasalarında Türkiye'ye karşı siyasî tezyik maksadiyle yapılan iktısadî bir boykotaj var...

Giriştiği ölüm-dirim mücadelesinde millî hükümete zahir olacak millî kredi teşkilâtı henüz kurulamamış... Bu meydan yabancı kuvetlerin elinde..

Bir de, vergi verebilecek vilâyetleri göz önüne getirelim: Ankara, Kastamonu, Sivas, Konya, kısmen Eskişehir. Bunlardan Konya ile Sivas, dahilî isyanlar yüzünden henüz iktısadî anarşiden kurtulamamış... Doğu illeri ise, istilâ ve göç denilen âfetlerin doğurmuş olduğu koyu bir sefalet ortasında, zengini de, fakiri de devletin muavenetine muhtaç bir halde...

Gelelim, vergi sistemine: âşarın saltanat sürdüğü bir düzen!.. Ortaçağ hatıralarını yaşatan bir tegallüp zihniyeti ile kapitülâsyonların elele verip işlettiği bir vergi makinesi.. Osmanlı İmparatorluğunun mirası...

İnkılâpçılar, bu ortaçağ makinesini kullanmıya mecbur kaldılar. Çünkü, bütün bir vergi sistemi derhal kurulamaz. Randıman verebilmesi için senelerce yerleşmesi, kökleşmesi icap eder. Halkçı şeflerimiz, yürekleri sızlaya sızlaya bu makineyi harekete getiriler Tabiatiyle de malî fedakârlığın merkezi sıkleti yoksul köylü yığınlarının omuzlarında kaldı. Vergi adâletini tahakku kettirmiye ne zemin ne de zaman müsait idi. Her mülâhazadan önce derhal "para" bulmak lâzımdı. Türkiye Büyük Millet Meclisi ordularını hazırlamak için "para" lâzımdı. Millî devleti yeniden kurmak için "para" lâzımdı. Mücadelenin zarurî kıldığı idare teşkilâtını tamamlamak için "para" lâzımdı. Asayiş ve emniyeti tesis için "para" lâzımdı. Vatanda, adâleti hâkim kılmak için "para" lâzımdı. Fedakâr Anadolu halkı bu "para" yı vergi olarak, tekâlif olarak verdi. Cephe gerisinde, umumî hizmetler daha iyi ifa edildikçe cephe de o nisbette sağlamlaştı. Millî fedakârlığın malî ifadesi olan "vergi" ancak bu muvaffakiyete temel teşkil edebilirdi.

Meclis zabıtlarını karıştırmıya devam edelere yerlerini terkediyor. İnönü muharebeleri millî kurtuluşun bütün müstakbel zaferlerini hazırlıyor. Sakarya'dan dönen Başkumandan Atatürk Büyük Meclisin kürsüsünde nutkunu şu cümlelerle bitiriyor:

"Milletimiz düşmanın hazırlıklarına" "mukabele için hiç bir fedakârlıktan çe" "kinmedi. Ordusunu takviye için: para," "zahire, hayvan, araba, silâh, insan hepsi" "ni kemali hahişle ibazl etti. Bu inanılmaz" "mucizeyi Anadolu halkının fedakârlığına" "medyunuz. Maksadı millî uğrunda efradı" "milletin menafii hususiyelerini istihkar" "uğrunda gösterdikleri harikalar ahfat ve" "ensalimizin ilelebet sermayei mefhareti" "olacaktır."

Bugün de en büyük talihimiz odur ki; başımızda en çetin günlerde istiklâl ve şerefimiz için muzafferane mücadelelerde çalışmış ve bu milleti bir çok şeref, saadet ve terakkiye mazhar etmiş olan sevgili Millî Şef İnönü vardır.

Türk milleti bu aziz Şef'in etrafında sarsılmaz bir kütle halinde toplanmıştır. Dün olduğu gibi bugün de malî fedakârlıktan kaçınmıyacağız. Hakiki gelir ve kazancımız nisbetinde, seve, seve vergi vereceğiz.

Kanaatimizi bir defa daha tekrarlıyalım. Vergi vermek lâzımdır, vergi.. Diğer mali tedbirleri tamamlayıcı mahiyettedir.

Hüseyin SAMİ
Urfa Mebusu

Kahveci dükkânlarının önünde kalabalık biriktiği günlerde

Bir vatandaş Antalya'da kahve yetiştirmeğe başladı

Mahir Öğütçü'nün iki kardeşi Antalya'da kahve yetiştirme tecrübelerinde

Kahveci dükkânlarının önünde kalabalığın biriktiği ve kahvenin pek hesapla satıldığı şu günlerde okuyucularımıza ferahlı bir haber vereceğiz. Bir iki ay kadar evel, memleketimizde ilk defa kahve sıkıntısı baş gösterdiği zaman, bugünkü müjdemizi kısaca çıtlatmıştık. Kahve, malûm adiyle "mükeyyifattan„ yani keyif veren nesnelerden biri olmakla beraber, bugünün âdetâ "havayici zaruriye"si arasına girmiştir. Bol bol bulunup içildiği zaman bu hal hiç de belli olmuyordu. Fakat kara harple karakış kol kola vererek yolları kapattıktan sonra bir fincan acı kahvenin mevkii daha iyi anlaşıldı.

Okuyucularımız belki hatırlarlar: bir iki ay evel Antalya'da Mahir Öğütçü Okçuoğlu isminde bir vatandaşımızın kahve yetiştirmeğe muvaffak olduğunu kısaca haber vermiştik. Ziraat hayatının bilhassa umumî sahalarında gayretle ve dikkatle çalışan bu vatandaşımız uzun seneler evel, yurdumuzda kahvenin de yetiştirilebileceğini görmüş ve çalışmağa başlamıştır. Bu gayretli ve azimli ziraatçimiz nihayet tecrübelerinde muvaffak olmuş ve Türkiye'nin birçok mıntakalarının kahve yetiştirilmesine çok müsait şartları haiz olduğunu müteaddit tecrübelerle tesbit etmiştir. Şimdi sözü bu vatandaşımıza bırakıyoruz:

"Memleketimizde Akdeniz sahillerinde, kır, kuru olmıyan ve cevvî hâdisata maruz bulunmıyan kuytu yerlerde, hususiyle lâtarit topraklarımız kahve ağacı yetiştirilmesine çok müsaittir. Hattâ muz kadar da itinaya muhtaç olmıyan kahve Mersin'den başlıyarak Silifke hududuna kadar dayanan Mersin, Mezitli, Tece, Perindirez, Elvanlı, Tönük ve Alata çaylarının güzergâhını takip eden, deniz seviyesinden 250 metre kadar yükselen vadilerin yamaçlarında kalan ve çük halinde bulunup da sulanabilen yerler kahve yetiştirilmesine. bilhassa elverişli araziyi teşkil eder. Antalya'nın Ağva, Tekirova, Gederler ve Çakır köyleri mükemmel kahve yetiştirilmesi için lâzım olan bütün şartları haizdirler. Bunlardan başka, Alanya ve Finike merkez ve civarlariyle Ege ve Marmara sahilleri de kahve ziraatine çok müsaittir. Diğer taraftan Karadeniz sahilinde bulunan Cide, Giresun, Görele gibi vilâyet ve kazalarımızda da kahve yetiştirilebilir.

Bu saydığımız yerlerin soğuğu kahveyi yakmıyacak, sıcağı da kahveye kâfi gelebilecek derecededir...„

B. Mahir Öğütçü, kahve için giriştiği ilk tecrübelere bundan on altı yıl kadar evel başlamış ve ilk önce Mersinde yetiştirdiği kahveyi, Adana'da açılan beynelmilel ziraat sergisinde teşhir ederek jüri heyetince takdir olunmuştu. Üç yıldanberi de Antalya'da kahve ekip yetiştirmektedir. Kendisinin temin ettiği Robüska nevi ile, hastalıklara ve cevvî hâdiselere daha dayanıklı Liberya nevi kahvelerinin teksiri sayesinde memleketimizin muhtaç olduğu kahvenin tamamen bizim topraklarımızdan elde edilmesi mümkündür. Mahir Öğütçü bu işi gayet basit görmekte ve bunun için uzun boylu tesisat ve teşkilâta da lüzum olmadığı kanaatini taşımaktadır. Kendisi bu husuta bir de eser hazırlamıştır.

Üniversite rektörü Edirne Halkevinde bir konferans verdi

Edirne, 24 (Telefonla) :

Dün akşam şehrimize gelen Üniversite Rektörü Cemil Bilsel bugün Halkevinde "Tanzimatın başaramadığı dâva" mevzulu konferansını verdi. Başta umumî müfettiş, başmüşavir ve vali olmak üzere Halkevi salonu ve koridorları binlerce dinleyici ile dolu idi. Hatip bu tarihî şehre gelişinin heyecanını kendisine has ifade ile anlattıktan sonra tanzimatın umumî bir tarifiyle mevzua ve o devrin belli başlı hatası olan âtîfetçilik ve garptan medet umma zihniyetinin Atatürk'ün açtığı büyük cidalle nasıl sona erdirildiğini anlatmış, Loazn'a da işaret etmiş ve: "İşte tanzimatın başaramadığı dâva burada başarıldı" demiştir. Sözüne çok heyecanlı bir surette devam eden rektör bütün dünyaca kayıtsız ve şartsız istiklâl âşıkı ve müdafii olarak anılan ve bundan asla fedakârlık yapmıyan türkün bu yüksek vasfını da canlandırdıktan sonra feransa şu sözlerle nihayet vermiştir:

— Bu şuurlu azmin ilk remzi buradan uzak olmıyan hudutlarımızda nöbet bekliyen türk eridir. Onun arkasında bu aziz yurda istiklâl için emniyet veren muazffer türk ordusu, onun arkasından fedakâr türk anası ve babasiyle onların yetiştirdikleri asıl türk gençliği ve nihayet bütün bunların hepsinin üstünde de hepimizin gururumuz ve iftiharımız olan türk milletinin büyük evladı İsmet İnönü vardır."

Danizli'de tek tip ekmek

Denizli, 23 a.a. — Yüzde 15 çavdarlı undan tek tip ekmek yapılmasına fiyat mukabe komisyonu tarafından karar verilmiştir. Bu kararın tatbiki neticesi olarak unları Denizli fabrikalrında üğütülmekte olan Muğla vilâyetiyle Nazilli kazası dahilinde de tek tip ekmek istihlâkine başlanacaktır.

Tokat'ta imar faaliyeti

Tokat, 23 a.a. — Yeni imar plânına uygun olarak burada yapılmasına karar verilmiş olan bahçeli evlerle vali konağının temel atma merasimi dün yapılmıştır.

Çağrı

☆ Divanı Muhasebat Encümeni bugün 10 da toplanacaktır.

☆ Arzuhal Encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

☆ Dahiliye Encümeni bugün Heyeti Umumiyeden sonra toplanacaktır.

Acı bir kayıp

Ankara Hususî Muhasebe Müfettişlerinden Refet Sezginmert, altı ay evel başlıyan hastalığından muvaffak bir ameliyatla kurtulduktan sonra üremi neticesi dünkü pazar günü saat 11.30 da hayata gözlerini kapadı. Bugün öğle namazını müteakip cenazesi Hacıbayram camisinden kaldırılarak Şehir mezarlığındaki ebedî istirahatgâhına tevdi olunacaktır. Merhuma Allahtan mağfiret dileriz.

Teşekkür

Merhum Refet Sezginmerdin hastalığını teşhis ederek eşsiz bir meharetle ameliyatını icra eden ve müteakip bakımlarında yüksek irfanını ziyneti olan engin fazilet ve hassasiyetle tıbbın bütün icaplarını tatbik eden doktor operatör Bay Şevket Pek'e sonsuz minnetlerimizi; bu arada zahmet ve alâkalarını eksik etmiyen Bay Dr. Rüştü Çapcı, Neşet Naci ve Zeki Hakkıya şükranlarımızı ve başhemşire Bayan Nimet'e teşekkürlerimizi arzederiz.

Merhumun eşi: Vecihe Sezginmert
Oğlu: Müeyyet Sezginmert.

İzmir'de kıskançlık yüzünden bir cinayet

İzmir, (Hususî) — Halkapınarda Şayak fabrikasında çalışan 20 yaşında ve evli Kurtiş Hepgün namında bir genç, aşk ve kıskançlık yüzünden aynı fabrika amelesinden yaşar namına 19 yaşında bir genci öldürmüştür. Katil, meşhut suçlar kanununa tevfikan aynı gün muhakeme edilmiş ve 15 sene ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Katil, Bahriye namında 16 yaşında bir kızın ailesine ait evde kiracı imiş. Bu kız maktülle alâkadardır. Kurtiş bunu sezmiş, evli olduğu halde kıskanmağa başlamış, hattâ Yaşar'la aralarında bir münakaşa da geçmiştir, bir müddet evel kızın babası Kurtiş'e:

— Benim kız fabrikaya gider, gelirken nezaret ediver, demiştir.

Dün akşam üzeri Bahriye, bir arkadaşı ve Yaşar'la beraber fabrikadan çıkmıştır. Kurtiş yolda yaklaşarak, Yaşar'a, kendisi ile hesaplaşmak istediğini söylemiş ve yanına gelmesini istemiştir. O de tereddütsüzce sokulmuştur. Kısa bir münakaşadan sonra Kurtiş, evelden hazırladığı bıçağı çekmiş ve Yaşar'a birkaç defa saplamıştır. Kızlar feryat etmiş, Yaşar da Kurtiş'in başına bir taş savurmakla beraber "Vurma, arkadaşız" diye yalvarmıştır. Kurtiş ikinci bir hamle ile zavallıyı öldürüp yere sermiştir.

Urfa vilâyetinin 1941 bütçesi

Urfa, 23 a.a. — Vilâyet umumî meclisi vilâyetin 1941 bütçesini tasvip ederek içtimaına nihayet vermiştir. 415.000 lira olan yeni bütçeden maarif işlerine 130 bin, nafıa işlerine 70 bin, zirat işlerine 80 bin, sağlık işlerine de 32 bin lira ayrılmıştır.

Tahsisatın mütebaki kısmı vilâyetin diğer müşterek işlerine tefrik olunmuştur.

Mevlûd

Hemşiremiz merhum Bayan Rabia Seltünün ruhuna ithaf olunmak üzere 25 mart salı günü öğle namazını müteakip Zincirli camii şerifinde mevlût okunacağından arzu buyuranların teşrifleri rica olunur.

Edip Günel ve Kardeşleri

Hayırsever bir yurttaş

İzmir, (Hususî) — İthalât tâcirlerinden Ahmet Ragıp Üzümcü, asrî kabristanda bütün müştemilâtiyle bir cami, bir çeşme ve bir cenaze yıkanma yeri inşasını deruhte etmiştir. Belediye de modern bir imam evi yaptırmağı kararlaştırmıştır.

Acı bir ölüm

Deniz Yarbayı merhum Sâdi haremi, Cümhuriyet Merkez Bankası evrakı nakdiye komisyonu reisi Burhan Belge hemşiresi ve Ziraat Vekâleti Hususî Kalem Müdürü Servet Özdoğan'ın kayınvalidesi Bayan Kâmile Doğru irtihal eylemiştir. Cenazesi yarın öğle namazını müteakip Hacıbayram Camisinden kaldırılacaktır.

Samsun'da fahrî hastabakıcı kursu

Samsun, 23 a.a. — Askerî hastanede açılmış olan üçüncü fahrî hasta bakıcılık kursu dün kapanmış ve müdavim 62 bayana merasimle diplomaları tevzi edilmiştir. Bu münasebetle orduevinde yapılan törende vali, tüm komutanı, Parti müfettişi resmî ve millî müesseseler müdürleriyle seçkin bir davetli kütlesi hazır bulunmuştur.

Kastamonu urgancıları bir kooperatif kuruyorlar

Kastamonu, 23 a.a. — Dün valinin başkanlığında olmak üzere ticaret odasında toplanan urgancı esnafı aralarında bir kooperatif kurmıya karar vermişler ve içtimada bulunan urgancılar 524 hisse ile kooperatife iştirâk eylemişlerdir.

YANKILAR

Lükse dair !

Şimdi bir çok yerlerde, türlü manalarda kullanılan lüks kelimesi bizim çocukluğumuzda yalnız gömlekle yanan fanuslu büyük meydan ve bahçe lâmbalarının adı idi. Şimdi hayatın lüksü var; vapur mevkilerinin, otomobilin lüksü var; ayakkabının lüksü var; hattâ son zamanlarda fiyat meselesinden dolayı ortaya çıkan, kaşar peynirinin lüksü var.

Kaşar peynirinin de lüksü olurmuş diye İstanbul'da bir takım bakkalların bütün kaşarları lüks fiyatına sürmiye uğraştıkları haber veriliyor.

Şunun lüksü, bunun lüksü neyse ne ama, aman yiyecek maddelerinde lüksü kabul etmiyelim. Yarın öbür gün soğanın, sarımsağın, sucuğun, pastırmanın da lüksü çıkarsa ne yaparız sonra ?

* * *

Bir karikatüre dair mülâhazalar !

"Akşam" gazetesinin son sayılarından birisinde " bir kariimiz yazıyor„ diye başlıyan bir "Dikkatler" fıkrasının altında sanatkâr dostum Cemal Nadir Güler'in "gazete müvezzii ve okuyucu., başlıklı beş karikatürü vardı.

Yukarıda "kari", hemen altında "okuyucu„! fakat ben bundan bahsedecek değilim.

Birinci karikatürün altında "sabahleyin" yazıyor. Bunda gazete satıcısı koşmakta, "okuyucu" bunu kovalamaktadır.

İkinci karikatür "öğle üstü"! bunda da okuyucu durmuş, cebinden para çıkarıyor. Satıcı gene bağırıyor ve koşuyor.

Üçüncüsü "öğleden sonra„! bunda müzevvi durmuş, bağırıyor, okuyucu ona doğru yavaş yavaş ilerliyor.

"Akşam üstü" altlığını taşıyan dördüncüsünde okuyucu arkasını dönmüş, gidiyor ve arkasından gazete uzatan gazeteci çocuğa aldırmıyor.

Halbuki karikatürün çıktığı gazete "Akşam" gazetesidir. Cemal Nadir'in kendi gazetesine karşı bir gaf yapmasına imkân olmadığına göre bu neden böyle çizilmişti? bana kalırsa bu bir tevazuun ifadesidir.

Fakat bir tanıdığım şöyle dedi :

— Belki de Cemal Nadir, gazetesinin sabahları çıktığını anlatmak istemiştir !

* * *

Fransızlara bir öğüt !

Fransa'nın ihtiyar şefi evelki gün Grenoble belediyesinin balkonundan radyo ile de yayılan bir nutuk söylemiş. Bu nutuk, bir babanın çocuklarına öğüdünü andırıyordu.

Mareşal bu öğüdünde, sabır, tahammül ve dayanma tavsiyesinde bulunmuştur.

Öyledir, savaş karşısında dayanıklık göstermiyen bu çocuklar, hiç olmazsa, barış karşısında dayansınlar !

Lüzumsuz bir izdiham manzarası !

Dün Anafartalar caddesinden geçerken hoşuma gitmiyen bir manzara gördüm. Kahve satan iki dükkânın kapatılmış kapısının önünde yirmişer, otuzar kişi birikmişti.

Manzarayı bir iki bakımdan tenkit etmek mümkündür :

Evelâ, kahvenin zarurî ihtiyaçlardan olmadığını kabul edebiliriz. Fakat tiryakilik mantıkla münakaşa edilmez dersiniz, diye bundan vaz geçiyorum. Sonra zaten adam başına muayyen bir miktardan fazlasını satmıyan dükkâncılar, bu satış işini, telâşa, izdihama ve görenler üzerinde iyi tesir yapmıyacak olan bu manzaraya meydan vermiyecek surette, teşkilâtlandırabilirler.

Nihayet halkımız da bütün medenî memleketlerde olduğu gibi birbirlerinin arkasına dizilip bir kuyruk yapabilir, böylece hem kendi işlerini, hem dükkâncıların işini kolaylaştırmış, hem de çirkin bir izdiham manzarası göstermemiş olurlar.

T. İ.

DIŞ POLİTİKA

Yugoslavya ve Mihver

Harp çıktığı zaman, iki mihver devletinin Balkan devletlerinden istedikleri tek bir şey, bitaraflıklarını muhafaza ederek harbın dışında kalmalarından ibaretti. 1939 senesinden 1940 senesi sonbaharına kadar mihver devletleri, Balkan devletlerini ingiliz tehlikesi altında göstermeğe çalıştı. Balkan sulhunun "düşmanı" olan İngiltere'ye kapılıp da harbe sürüklenmedikleri takdirde mihver devletlerinden hiç bir endişeleri olamıyacağını söyleyip durdular.

Bu lisan, 1940 senesi sonbaharına kadar devam etti. Teşrinievelin ilk haftasında Almanya, Romanya'ya sözde tâlim ve terbiye kıtaları, göndermek suretiyle Balkan yarımadası hakkındaki müstakbel tasavvurlarını anlatmış oldu. Romanya, bir taraftan Sovyet ültimatomu, diğer taraftan da macar ve bulgar tazyiki altında şaşırıp kalmıştı. Bu şaşkınlık içinde almanlar, hem memleketi parçalıyarak komşuları arasında taksim ettiler. Hem de bu "hizmetler" dolayısiyle, Bulgaristan'ın, Macaristan'ın ve hattâ parçalanan Romanya'nın minnet ve şükranlarını kazandılar.

Almanya Romanya ile meşgul iken, bitaraflığını titizlikle muhafaza eden Yunanistan mihverin diğer ortağı tarafından tecavüze mâruz kalmıştır. Fakat Yunanistan Romanya'dan farklı olarak, istiklâlini silâhiyle müdafaa etmeğe karar verdiğinden italyan - yunan harbi devam etmektedir.

İtalya Yunanistan'ı mağlûp etmiş olsaydı, Almanya Balkanların cenubuna inmiyecek miydi? Mihverin Balkan siyasetini, ayrı ayrı mütalea etmek doğru değildir. İki devlet 1940 senesi sonbaharında, İngiltere'ye karşı mücadeleyi devam ettirmek için Balkanları istilâları altına almıya karar vermişlerdir. Bu işbirliğinde İtalya kendi üzerine terettüp eden vazifeyi yapamadığı için Almanya ortağı tarafından açık bırakılan gediği tâmir etmek mecburiyetinde kalmıştır. Fakat Balkanların müşterek mihver hegemonyası altına alınması programı tatbikatında aksamış ise, umumi hedef ve gayeleri bakımından değişmiş bir şey yoktur.

Almanya Bulgaristan'ı kandırarak cenubi Balkanlara indikten sonra ilk önce Yugoslavya ile meşgul olmıya başlamıştır. Yugoslavya bitaraflık politikasının en eski mucididir. Eski Başvekil Stoyadinoviç'in diktatöryosyonu altında bulunduğu zamanlarda Balkan antantına bile böyle bir veçhe verilmişti. Şimdi bunun ne derece hatalı bir politika olduğunu Yugoslavya da anlamıştır. Almanlar, üç taraftan sardıkları Yugoslavya'ya mihvere iltihak ile parçalanmak arasındaki iki şıktan birini tercih etmeği teklif etmişlerdir. Daha az elverişli şartlar altında Yunanistan bu iki şıktan hangisini tercih edeceğini tayinde hiç reddüt etmedi. Yunanistan tarihî kararını verdikten sonra umumî vaziyet, mihver devletlerinin daha çok aleyhlerine olarak inkişaf etmiştir. İtalya'nın hiç bir kuvet ifade etmediği anlaşılmıştır. İngiltere Afrikadaki italyan imparatorluğunu tasfiye etmiş ve Akdenizdeki vaziyetini sağlamlaştırmıştır. Birleşik - Amerika hükmen değilse de filen harbe girmiş bulunuyor.

Buna rağmen Yugoslavya devlet adamları, Almanya'nın tazyiki altında boyun eğmek mecburiyetini hissetmiş gibi görünüyorlar. Gerçi bu karar kolay kolay verilmemiştir. Ve karar verilirken de Yugoslavyanın millî birliği sarsılmıştır. Fakat Belgrat'tan gelen haberler, artık Yugoslavya'nın üçlü pakta iltihakı bir emrivaki olarak göstermekte ve Macar, Romanya ve Bulgar politikacılarının geçtikleri kapıdan geçmek için henüz Almanya'ya hareket etmemişlerse, herhalde bugün yarın hareket edeceklerdir. Gerçi bazı yugoslavlar, varılan anlaşmadan daha hafif şartları ihtiva ettiğini düşünmekte teselli bulacaklardır. Fakat atılan adımın tehlikesini anlamaları için uzun zaman geçmiyecektir. Yugoslavya, önündeki örneklerden anlamalıydı ki, mihvere bir kere küçük parmağını kaptıran, yavaş yavaş, elini, kolunu ve nihayet vücudunu kaptırır. Mihver, şartları her ne ise, bu Yugoslavya anlaşmasında da aynı politikayı takip etmiştir. Yugoslavya, üçlü pakta iltihak etmekle beraber, topraklarından alman askerleri geçirmiyeceğini zannediyorsa yanılıyor. Almanların hedefi, Yugoslavya'yı senelerdenberi sarıldığı bitaraflık politikasından ayırmaktan ibaretti. Bir defa en zor olan bu adımı attırdıktan sonra almanlar, bunu takip edecek olan adımların daha kolay atılacağına inanmaktadırlar.

Yugoslav meselesinden sonra Balkanlardaki tazyik kendisini daha yazılı olarak hissettirecektir. Fakat bu tazyikın derecesi ve şekli ne Almanya'nın göstereceği celâdete, ne de Yugoslavya'nın göstereceği teslimiyete, belki Amerika'nın bu mınıtakaya karşı göstereceği alâkanın derece ve mahiyetine tâbidir.

A. Ş. ESMER

B. Matsuoka Moskova'da

B. Molotof'la temaslar yaptıktan sonra bugün Berlin'e hareket edecek

(Başı 1 inci Sayfada)

B. Masuoka dönüşte gene Moskova'ya uğrıyacak

Moskova, 23 a.a. — Japon mahfillerinde beyan olunduğuna göre, japon hariciye nazırı B. Matsuoka Berlin'den dönüşte de Moskova'dan geçecek ve bu dönüşte Moskova'da tevakkuf edecektir. B. Matsuoka'nın 16 nisanda Moskova'ya dönmesi muhtemeldir. O zaman sovyet hükümeti merkezinde ne kadar kalacağı henüz tesbit edilmemiştir.

B. Matsuoka'nın alman gazetecilere söyledikleri

Moskova, 23 a.a. — D.N.B.: Japon hariciye nazırı B. Matsuoka Moskova'ya geldikten biraz sonra japon büyük elçiliğinde alman basınının Moskova mümessillerini kabul etmiştir.

B. Matsuoka bu seyahate ümitlerle dolu olarak çıktığını söylemiş, B. Hitler, fon Ribbentrop ve diğer alman ricaliyle tanışacağından dolayı duyduğu sevinci bildirmiş ve demiştir ki:

"— Bu devlet adamlariyle yalnız tanışmağı değil, fakat aynı zamanda onlarla daha sıkı temasa geleceğimi ümit ediyorum. Bilhassa üçlü pakt ile biribirimize bağlanalıdanberi Hitler ve arkadaşlariyle iyice tanışmağı kendime bir vazife telâkki ediyorum.

Bu pakt, japon harici siyaseti için, Japon ya'nın şimdiye kadar iştirâk ettiği enternasyonal vesikaların en mühimmini teşkil eder. Bazı kimseler, Almanya'ya ve İtalyaya şimdi giderken hususi niyetlerim olduğunu iddia ediyorlar. Halbuki yegâne arzum bu iki memleketin şefleriyle buluşmak ve onlarla tanışmaktır."

B. Matsuoka bu seyahati, alman ve italyan hükümetlerinin dâveti üzerine yaptığını, bunun kendi arzularına da uyduğunu bu vesile ile Almanya ve İtalya hakkında şahsen intibalar toplıyacağını ve bu iki devletin zafere giderken nasıl iş gördüklerine bakacağını söylemiştir.

B. Matsuoka'nın yapacağı temaslar

Moskova, 23 a.a. — Royter muhabirinin Japon mahfillerinden öğrendiğine göre, bugün öğleden sonra Moskova'ya varacak olan Japon hariciye nazırı B. Matsuoka, yarın saat 16 da B. Molotof ile görüşecek ve akşam saat 23.20 de Berlin'e mütevecchen Moskova'dan hareket edecektir.

Resmî programa göre, B. Matsuoka, istasyonda hariciye halk komiserliği memurları ve mihver diplomatları tarafından karşılanacaktır. Bu akşam, Japon büyük elçiliğinde B. Matsuoka şerefine bir ziyafet verilecek, bu ziyafette mihver diplomatları ve diğer zevat hazır bulunacaktır. B. Matsuoka, yarın öğle yemeğini alman büyük elçiliğinde yiyecektir.

Bay Matsuoka Sovyetlerin Çin'e yardımdan vaz geçmelerini temine çalışacak

Çunking, 23 a.a. — Nüfuzlu gazetelerden Takungpao gazetesi, Çin mahfillerinin B. Matsuoka'nın Moskova müzakerelerinden muvaffakiyetli bir netice elde edemiyeceği kanaatinde olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete yazısında şöyle demektedir:

B. Matsuoka Sovyetlerin Çin'e yardımdan vaz geçmelerini temin için aglebi ihtimal Çin hükümeti ile Çin komünistleri arasında mevhum bir ihtilâfı mevcut imiş gibi göstermeğe çalışacaktır. Bununla beraber Sovyetlerin Uzakşark'taki menfaatleri ile Çin menfaatleri birbirine tevafuk etmektedir. Bu itibarla Sovyet Rusya, Japonya'nın Çin'i istilâsı karşısında seyirci kalamaz. Bundan başka Sovyet Rusya mihver devletleri ile Japonya arasındaki müşterek cephenin komünist enternasyonaline muhalefet esasına istinat ettiğini de göz önünde tutmak mecburiyetindedir.

Amerika Fransa'ya 2 vapur dolusu un hediye ediyor

(Başı 1. inci sayfada)

mulesiyle bu iki vapurun ablukadan geçerek işgal altında bulunmıyan bir fransız limanına gitmesine müsaade etmiştir. Ancak ingiliz hükümeti, işgal altında bulunmıyan Fransa'ya gidecek yiyeceklerin ve münhasıran bu mıntakada tevzi olunacağına ve muadil yiyeceklerin işgal altında bulunan Fransa'ya gönderilmiyeceğine dair Fransadan teminat istemiştir.

Vapurların derhal Amerika'ya döneceği ve Amerika Kızılhaçı'nın nezareti altında yiyeceklerin tevzi olunacağı İngiltere'ye temin edilmiştir. Mezkûr iki vapur unu Birleşik Amerika devleti fransız milletine hediye etmektedir."

Manchester Guardiar gazetesinin fikrince

Yakın Şark'ta büyükkararlar zamanı geliyor

Elenler Selânik'i setreden cepheyi takviye ediyor

(Başı 1. inci sayfada)

mak hususundaki kararlarını kolaylaştırmak hiyanetini yapmak veya yapmamak hususunda karar vermek mevkiinde bulunmaktadır. Yugoslav milletinin şerefine muhalif bir harekette bulunacağı tahmin edilmemektedir. Fakat almanlar tarafından yapılan tazyik o kadar ağırdır ki bunun altından kurtulmak için yugoslavların bazı müsaadetta bulunmaları ve geniş bir iktısadi itilâfla bir ademi tecavüz paktına yanaşmaları ihtimali dahilinde görülmektedir. Her halde Vreme gazetesinin Yugoslavya tarafından hastane trenlerinin geçmesine müsaade edileceğine dair verdiği haber bu dakikaya kadar teeyyüt etmemiştir.

Selânik cephesi takviye ediliyor

Londra, 23 a.a. — B. Garvin, Observer gazetesinde balkanlardaki askeri vaziyeti tetkik ederk ezcümle şöyle demektedir :

Müttefiklerimiz yunanlıların vaziyeti, gerek maddî gerek manevî bakımdan, bundan 15 gün evel ümit edilebileceğinden çok kuvetlidir. Cenubî Arnavutlukta yunanlıların şiddetli müdafaa ettiği dağlık arazinin yalnız italyan tarafından zaptedilemiyeceği anlaşılmıştır. Almanlar, balkanlarda muharebelrin en şiddetlisini yapmak mecburiyetinde kalacakları için tehevvür içindedirler ve tasavvur ettiklerinden daha uzaklara sürükleneceklerinden korkmaktadırlar.

Yunanlılar Selânik'i setreden cepheyi her gün takviye ediyorlar. İngilizlerin yapacağı kara, hava ve deniz yardımı ile bu cephenin daha ziyade kuvetleneceği şüphesizdir. Muhtelif ihtimaller düşünülerek alınmış olan tedbirlerimiz mükemmeldir.

Diğer taraftan almanlar büyük kuvetlerle taarruza geçmek için hazırlanmaktadırlar.

B. Garvin, cenubî Portekizin Napoleona gösterdiği mukavemeti hatırlatarak yunanlıların da buna benzer bir mukavemet göstermeleri ihtimalinden bahsetmekte ve yazısına şöyle devam etmektedir :

Naziler bugüne kadar Avrupa kıtasında mağlûbiyete uğramadılar. Fakat şimdi muvaffakıyetsizlikle karşılaşmaları mümkündür. Fakat bunun bir sene evelki yıldırım harbi olmasına imkân yoktur. 1811 in muhteris Napolyon'u gibi Hitler de istibdat senelerinden sonra kendi mezarını kazmağa başlamış bulunuyor.

Selânik ve Yugoslavlar

Londra, 23 a.a. — Taymis'in Atina muhabiri bildiriyor:

Selânik limanının vaziyetinde husule gelecek herhangi bir tebeddülün Yugoslavya için yüksek menfaatlerine ve hüriyete karşı bir tehdit mahiyetini alacağı şüphesizdir. Bu sebeple Yugoslavya'nın Almanya'ya yaptığı mukabil tekliflerde imza olunacak muahedenin kendisi için Akdenize yegâne mahreç teşkil eden Selânik limanı statüsündeki hayati menfaatlerini nazarı dikkate alması lâzımgeleceği bildirilmiştir. Almanya tarafından bu menfaatlerin tasdik edilmemesi yugoslav siyaseti ve hırvat-sloven efkârı umumiyesi üzerinde tesir husule getirebilir.

Diğer taraftan Balkan vaziyetinin son italyan taarruzunun uğradığı kanlı akametle de müessir olması ihtimali vardır. Burada zannolunduğuna göre bir taraftan italyan hezimeti, bir taraftan da Amerika'nın son yardım kanunu Yugoslavya'ya yeniden cesaret vermiştir.

B. Stoyadinoviç ingilizlerin elinde mevkuf tutuluyor

(Başı 1 inci sayfada)

layısiyle yugoslav arazisini terketmesi emri verilmişti.

B. Stoyadinoviç Yunanistan'a kendi arzusu ile gitti

Belgrad, 23 a.a. — Eski Yugoslavya başvekili B. Stoyadinoviç'in Yunanistan'a gidişi hakkında bir ecnebî ajansı yanlış haberler işae ettiğinden Avala ajansı, B. Stoyadinoviç'in kendi istediği gibi pasaport aldığı ve gene kendi isteği ile Yunanistana gittiği resmî mahfillerden aldığı malûmata istinaden beyan etmektedir. Stoyadinoviç'in hareketi şartlarına dair bunun haricindeki bütün tefsirler tamamiyle esassızdır.

Yugoslavya'da tereddüt halâ devam ediyor

Kabinede mühim bir ekseriyetin paktı imzaya meyilli olduğu anlaşılıyor

(Başı 1 inci sayfada)

haddizatında, yalnız askeri yardıma dair maddeler müstesna olmak üzere, aynı paktın imzası ve pek ağır olan bazı teklifler serdetmiştir. Bu arada almanların harp levazımı, mühimmat ve mecruhların nakline müsaade edilmesi talebinde bulundukları ve yugoslav matbuatı üzerinde en sıkı bir kontrolün tatbikını istedikleri anlaşılmaktadır. Bunlara mukabil Yugoslavya üçlü paktı imza etmiş olan bütün devletler tarafından mülki tamamiyetinin garantisiıle nail olacak ve kendisine Ege denizinde bazı arazi ilhakı da vâdolunacaktır.

Yugoslavya'da açılan hükümet buhranının birinci derecede bir ehemiyeti haiz olmasına intizar edilebilir. Kabinede bulunan bütün demokrat sırp nazırlar alman tekliflerini kabul etmekten ise istifayı tercih etmişlerdir. Buna mukabil hırvat nazırlarla hariciye nazırı ve sırplardan alman taraftarlığiyle mâruf olanlar tekliflerin kabulü lehinde rey vermişlerdir. Şayanı dikkat bir nokta Başvekilin, sloven partisi reisi Kuloveç'in ve diğer iki nazırın lehte ve aleyhte herhangi bir rey dermeyanından içtinap etmiş olmalarıdır. Başvekili bu yolda istinkâfa sevkeden sebep göz önünden uzak tutulmaması icabeden mühim bir âmildir ki o da ordu ve halk arasında gittikçe büyüyen mukavemet fikridir.

Naip başvekille görüştü

Belgrat, 23 a.a. — D. N. B. bildiriyor:

Kıral naibi Prens Pol bugün saat 11 de başvekil Tsetevkoviç'i kabul etmiştir.

Başvekil, muhtelif siyasi rical ile son günlerdeki konuşmalarını anlatmış ve istifa eden üç nazırın yerine tayin edilecek namzetleri arzetmiştir.

Prens Pol'ün istişareleri

Belgrad, 23 a.a. — Royter: Balkanlarda enternasyonal hukuk ve hukuku esasiye üstadlarının en eskisi olan ve son yirmi senedenberi Sırbistan'da çok büyük manevî bir nüfuza malik bulunan profesör Yovanoviç, cuma günü kıral naibi Prens Paul tarafından kabul edilmiştir. Prens Paul ile beraber teklif edilen anlaşmanın muhtelif hükümlerini tetkik eden profesör Yovanoviç, bu hükümleri kabul etmekle Yugoslavya'nın bitaraflık siyasetini terkedeceğini ve mihverle birleşmiş olacağını tebarüz ettirmiştir.

Baş Metropolid Gavrilo da, alman şartlarının memleketin istiklâli için teşkil ettiği tehlike üzerinde israr etmiştir. Baş metropolid Gavrilo'nun kıral naibini ziyaretinin mânası, memleket tarihinin her nazik zamanında Sırp ortodoks klisesinin oynadığı hususî ve katî rolü bilen herkes için sarihtir.

Üç nazırın yerine kimse talip çıkmadı

Öğrenildiğine göre, dün akşama kadar, müstafi üç nazırın yeri, 20 ilâ 30 Sırba teklif edilmiş, fakat bunların hepsi nezaretleri reddeylemiştir. Dün gece geç vakte kadar kabine buhranı hâlâ devam ettiğinden dolayı, Yugoslav hükümet adamlarının en erken pazartesi gününden evel Viyanaya hareket edemiyecekleri muhtemel bulunmaktadır.

Almanya'nın Belgrad elçisi B. von Heeren'in, Yugoslav cevabının gecikmesi sebeplerini anlamak üzere cumartesi günü başvekil B. Tsvetkoviç'i ziyaret ettiği öğrenilmiştir. Bu haber de, yukarıdaki görüşü teyit etmektedir.

Belgrad'daki muğlak ve karışık vaziyet, daima her türlü imkânlarla doludur. Hükümette temsil edilen altı partiden yalnız B. Maçek'in riyasetindeki Hırvat çiftçi partisi, alman şartlarının lehinde vaziyet almıştır. Fakat Hırvat nazırlarının dahi, mihvere satılmış muhaliflerinin mukavemete taraftar görünmüş olmak keyfiyetini istismar etmelerinden korktukları için kabul taraftarı gözükmüş olmaları muhtemeldir. Stratejik şeraitin, Almanya ile bir harp takdirinde, hemen hemen gayri kabili içtinap bir surette, Hırvatistan'ın en büyük kısmının terkini intaç edeceği kabul edilmektedir. Diğer taraftan Hırvatistan'a yapılan alman tekliflerinin Zagreb'de sarih surette reddedildiği de malûmdur.

Yugoslav hükümetinin göz önünde tutmak mecburiyetinde olduğu bazı meseleler

Kahire, 23 a.a. — Royter: Yugoslav hükümetinin ekseriyeti tarafından son alman şartlarının kabulüne karar verilmesi üzerine istifa eden üç yugoslav nazırının hattı hareketi resmî ingiliz mahfillerince takdir edilmekte ve bütün yugoslav milletinin bu hareketi iyi karşıladığı kanaati izhar olunmaktadır. Kezalik bu mahfillere göre, yugoslav hükümeti halkın hissiyatını nazarı itibare almak mecburiyetindedir. Yugoslav hükümetinin nazarı dikkatten uzak tutamıyacağı diğer noktalar da şunlardır:

1 — B. Saraçoğlu ile B. Eden arasında Kıbrıs'ta vukubulan mülâkat, Kahire'de ve Ankara'da tebarüz ettirildiği veçhile bu mülâkat ingiliz ve türk hükümetleri arasındaki tam görüş birliğini bir kere daha müşahedeye vesile olmuştur. İngilizlerle türkler arasındaki bu temaslar İngiliz - Türk münasebatını bozmak için alman propagandası tarafından son zamanlarda yapılan teşebbüsleri akamete uğratmıştır.

2 — Yugoslav hükümetinin göz önünde tutmak mecburiyetinde bulunduğu diğer bir nokta da İngiltere'nin Yunanistan'a daima yaptığı ve yapacağı malzeme, mühimmat, hava ve deniz yardımıdır. Eğer Yugoslavya alman hücumuna uğrıyacak olursa yugoslav hükümeti de ingilizlerden her türlü yardım göreceğine tabiatiyle güvenebilir.

3 — Yugoslavya, Balkanlarda açılacak bir harbin askeri tehlikeleri almanların da ehemiyetli telakki ettiklerini her halde farketmiştir. Bu tehlikeler italyanların Arnavutluk'ta ve Şarkî Afrika'da uğradığı mağlûbiyetler dolayısiyle büsbütün artmıştır.

Bu mülâhazalar Yugoslavya'yı gerek kendi menfaatleri ve gerek komşularının menfaatleri bakımından Yunanistan'la Türkiye'nin hattı hareketini takib ederek alman manevra ve tehditlerine karşı metanetle mukavemet etmeğe sevketmelidir.

Kabinedeki ekseriyetin gayesi

Londra, 23 a.a. — Taymis'in diplomatik muhabiri yazıyor:

Evelki gündenberi gelen karışık haberlerden sonra Yugoslav kabinesinde mühim bir ekseriyetin Almanlarla yapılacak olan itilâfı kabule mütemayil olduğu anlaşılmaktadır. Bu itilâf henüz imza edilmemiş olduğu gibi, belki esasları da sarih bir surette tesbit dahi olunmamıştır. Yugoslavya bir aydanberi Almanya tarafından yapılan şiddetli bir tazyik altındadır. Hitler, diplomatik hareketlerine bidayette Yugoslavya'yı okşamakla başlamış, Berghtesgaden'de Yugoslavya başvekiliyle hariciye nazırını kabul ettiği vakit umumî mesailden bahsederek Yugoslavya'nın hiç bir tehdit altında olmadığına dair teminat vermiştir. Alman orduları Bulgaristan'a girdikten ve Yugoslavya'nın şark cenahı tehlike altına düştükten sonra ise, Alman propagandası, tavırlarını değiştirerek muazzam bir takım metalibatta bulunmağa başlamıştır. O tarihtenberi Berlin ve Belgrat arasında neler konuşulduğunu tesbit etmek imkânı mevcut olmamakla beraber, Yugoslavya'nın bidayette mihver devletleriyle umumî bir dostluk ve ademi tecavüz paktından başka hiç bir muahede imzasına yanaşmak istememiş olduğu anlaşılmaktadır.

Yugoslavların bu suretle kendi bitaraflıklarını muhafaza etmek istemelerine karşı Almanlar derhal Yugoslavya'nın iktısadî bakımdan tamamiyle mihverin sahası dahilinde bulunduğunu ileri sürmekle mukabele etmişlerdir. Bu iddiaya nazaran Yugoslavya ithalâtının dörtte üçü mihver memleketlerinden ve yahut Almanya'nın işgali altında bulunan yerlerden gelmektedir. Her halde muhakkak olan bir nokta şudur ki Almanya, Yugoslavya ile bir itilâfa varmak suretiyle, kendi kuvetlerini Yunanistan'a en iyi şerait dahilinde darbe indirebilecek en muvafık vaziyete koymak gayesini takip etmektedir.

Türkiye'nin vaziyeti

Londra, 23 a.a. — Taymis'in diplomatik muhabiri yazıyor:

Belgrat'taki siyasî mücadele Türkiye tarafından büyük bir alâka ile takip edilmektedir. Türk siyasî mahfilleri, Almanya'nın kendisine derhal sevkulceyşî menfaatler temin etmiyen bir itilâf ile iktifa edebilmesine gayri kabil nazariyle bakmaktadır. Bu sebeple Yugoslavya'nın bu tarzda vuku bulan ağır talepleri reddedip etmiyeceği ve binnetice muavenet talep etmek üzere müttefiklere dönüp dönmiyeceği câyisual görülmektedir. Her halde Türkiye eskiden olduğu gibi bugün de Yunanistan'a karşı yapılacak olan bir taarruz halinde Yugoslavya ile müşterek bir hareketten içtinap etmiyecektir.

Keren bomba yağmuru altında

(Başı 1 inci sayfada)

da sarsılmaz bir tazyik idame eylemektedir.

İngiliz kuvetleri italyanların bir mukabil hücumunu püskürttüler

Hartum, 23 a.a. — Keren mevzilerini büyük bir şiddetle tutan ingiliz kuvetleri italyanların yeni ve şiddetli bir mukabil hücumunu püskürtmüşler ve 80 esir almışlardır. Bu hücum şehrin garbindeki tepelere hakim Dologorodok kalesine tevcih edilmişti. Keren'e şimali şarkiden hücum eden Hür Fransız kuvetleri italyanların muannidane mukavemetine rağmen ilerlemektedirler.

Habeşistan'da ingiliz kuvetleri ile habeş cengâverleri italyanları Debra - Markos etrafından sıkıştırmakta devam ediyorlar. Bu kıtalar şimdi Addis - Abeba'nın 170 kilometre kadar şimali garbisinde bulunmaktadırlar. Debra - Markos civarında müstahkem bir mevkie yapılan hücum esnasında düşmana zayiat verdirilmiştir.

Hür Fransızların muvaffakiyetleri

Hartum, 23 a.a. — Keren cephesinde harp eden hür fransız kuvetleri, şehrin altı kilometre şimali şarkisinde bulunan tepelere karşı yaptıkları taarruzu muvaffakiyetle ilerletmektedirler. Fransızlar hücumlarını Kerenden Cup Cup'e giden yolun şarkına tevcih etmişlerdir. Kerendeki italyan mevzileri daimi surette tayyare ve topçu kuvetleri tarafından bombardıman edilmektedir.

Negelli de düştü

Londra, 23 a.a. — Neghelli şehri ingilizler tarafından zaptedilmiştir. Bu şehir Kenya hududundaki Moyale kalesinin 180 kilometre şimalişarkisindedir.

Yugoslavya dahilinde vaziyet gergin

Üçlü pakta iltihak ihtimaline karşı yer yer protesto hareketleri başladı

(Başı 1 inci sayfada)

Yugoslav ihtiyat subayları federasyonu da protesto etti

Belgrad, 23 a.a. — Royter: İhtiyat subayları federasyonu, kıral naibi Prens Paul'a aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

Millî şeref ve millî istiklâlle gayri kabili telif bir anlaşmanın akdi arifesinde bulunduğumuzu öğrendik. Buna karşı protesto makamında, biz ihtiyat subayları, teşkilâtımızı feshetmeğe karar verdik. Aynı zamanda, istiklâlimizi, hükümranlığımızı ve hudutlarımızın tamamiyetini canımızla müdafaa etmeğe ve millî anane ve ideallerden mülhem olarak kırala ve memlekete sadık kalmağa hazır bulunduğumuzu da beyan ederiz.

Başka vatanperver teşekküller de protesto maksadiyle teşebbüslerde bulundular

Belgrad, 23 a.a. — Royter: Öğrenildiğine göre, başka vatanperver teşekküller de ihtiyat subaylarının yaptığı teşebbüse müşabih teşebbüsler yapmışlardır.

Almanya'nın Yugoslavya'ya 48 saatlik mühlet verdiği hakkındaki haberler, sanıldığına göre, yalandır.

Arnavutluk'ta

İtalyan mukabil hücumları gene püskürtüldü

Atina, 23 a.a. — Atina radyosu matbuat nezaretinin bir tebliğini neşretmiştir:

Bu tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

İtalyanlar, merkezî Arnavutluk cephesinde yeni bir gece taaruzu yaparak Ros ırmağının şimalindeki müstahkem yunan mevzilerine hücum etmişlerdir. Fakat iki saat sonra büyük zayiat vererek perişan bir halde ilk mevzilerine çekilmek mecburiyetinde kalmışlardır. İtalyanlar piyadelerinden daha iyi neticeler elde etmek arzusiyle tanklarla yaptıkları son taarruzda cuma günü üç defa hücuma geçmişlerdir. Fakat bu hücum da yunan topçusunun ateşi karşısında kırılmış ve bir tank tahrip edilmiştir.

Korfu gene bombalandı

Korfu, 23 a.a. — Düşman bombardıman tayareleri cumartesi günü öğleden sonra Korfu'ya pek çok bomba atmışlardır. Hasar azdır. Birkaç kişi ölmüş veya yaralanmıştır.

Bir italyan profesörü öldü

Roma, 23 a.a. — D.N.B. bildiriyor: Milano'daki "faşist ideolojisi" mektebi müdürü, Pavie üniversitesi profesörlerinden B. Nicola Giani Arnavutluk cephesinde Alp avcı kıtalarına mensup bir keşif müfrezesinin başında düşmanla çarpışırken ölmüştür. Profesör Giani daha önce italyan hududunun garbinde ve şimali Afrika'da cereyan eden muharebelere de iştirâk etmiştir.

Almanlar tayyare akınlarının hasarını nasıl gizliyorlar

Londra, 23 a.a. — Almanya'dan son zamanlarda çıkmış olan bir müşahidin vermiş olduğu malûmata nazaran Almanlar İngiliz hava kuvetlerinin yaptığı tahribatı kapamak için şu suretle hareket etmektedirler:

Berlin'de oturan bir kadın şu malûmatı vermiştir:

Berlin'in en meşhur caddelerinden olan Aauenzien Strasse'deki ikametgâhlara İngiliz tayyareleri tarafından ehemiyetli zararlar verilmiştir. Fakat bu tayyareler şehirden uzaklaşır uzaklaşmaz amele ekipleri hemen oraya sevkedilmekte ve sokakları tahliye ederek bombaların husule getirdiği çukurlar kapatılmaktadır. Bu çalışma tarzı neticesi olarak aradan 70 dakika geçtikten sonra rahneler gözle görülemiyecek bir hale gelmektedir. Almanlar bu tamir işinde hakikaten birer üstat kesilmişlerdir.

HAYAT ve SIHAT

Süt mevsimi

Bahar gelince insanlar süt içmeğe ve sütlü tatlılardan yemeğe daha ziyade rağbet gösterirler. Vaktiyle, bahar mevsiminde evinin kapısına her sabah bir dişi eşek tayin ettirerek onun südünü gözünün önünde sağdırdıktan sonra çoluğuna çocuğuna içiren süt meraklıları vardı. Eşek südünün başka hayvanların südüne tercih edilmesine sebep rahmetli İbni Sina hekimin veremli hastalara tatlı su istakozunun gözlerini toz halinde yedirerek eşek südü içirmesi olmuştu. Tatlı su istakozunu buldurmak pek güç iş olduğundan, kamyonlar çoğalmadan önce daha kolay bulunan eşeklerin dişisi, baharda süt içmek istiyenlerin merakını yalnız başına teskin ederdi.

İbni Sina'nın tatlı su istakozu gözlerinin tozunu yedirmesi şimdiki hekimlerin yaptıkları kalsiyon şırıngalarından daha tesirli olamadığı ihtimali büyük olmakla beraber, eşek cinsi verem hastalığını kabul etmediği cihetle dişi eşek südü içmek daha makul görünür. Nitekim hastalarına çiy et yediren hekimler de at etini — at cinsi de veremi kabul etmediği için — başka hayvanların etlerine tercih ederler. Aminli asitler meselesi daha iyi tetkik edildikçe atla eşek etlerinin insan etine yakın oldukları ve insan oğlunun at ve eşek etlerini yiyip sütlerini içmekle verem hastalığından kurtulacağı belki bir gün meydana çıkacaktır.

Şimdiki halde benzinle işliyen kamyonlar atları da, eşekleri de kıtlaştırdıklarından, bahar mevsimlerinde kapılarına bir dişi eşek tayin edenler artık işitilmemektedir. Buna karşılık baharda yoğurda, mahallebiye ve sütlaca daha ziyade rağbet gösterenler hâlâ çoktur.

İnsanların süde ve sütlü yemeklere baharda daha ziyade rağbet göstermeleri acaba nedendir?

Süt insanlar için önemli bir vitamin kaynağı olduğundan, vitaminler de mevsime göre azalıp çoğaldıklarından ilk hatıra gelen şey vitaminler olur. Vitaminler daha fence maydana çıkmadan önce insanlar onların farkına varmışlar ve baharda çoğaldıklarını hissetmişler de onun için mi süde baharda daha ziyade rağbet gösterirler? Fakat sütte kışın azalan vitaminler baharda pek az artarlar, en yüksek nisbetlerini ancak yaz ortasında bulurlar. Vitaminler için olsaydı, insanların süde en ziyade yaz ortasında rağbet göstermeleri lâzım gelirdi.

Südün besleyici uzvî maddeleriyle koruyucu madenlerinde bahar mevsiminde bir fark bulunduğuna dair şimdiye kadar bir haber çıkmamıştır. Onun için yeni bir haber çıkıncıya kadar, baharda süde daha ziyade rağbet gösterilmesine sebep bu mevsimde sütlerin çoğalması, satanların da bu mevsimde daha az hile yapmaları olduğunu düşünmek kalır. Bilirsiniz ki süde yapılan hilelerin en kolayı ona su katmaktır. İneklerin verebildikleri süt az olunca ilkin sütçü usta, müşterilerin hepsine mal yetiştirebilmek üzere, süde su katar. Sonra çırak devamlı müşterilere süt dağıtıncıya kadar zuhurat olarak çıkan müşterilere verdiği südün yerini tekrar suyla doldurur. Baharın inekler çokça süt verince, sütçü usta daha az su katmakla iktifa eder. Çırağın yaptığı hile de ne kadar olsa acemice olduğundan daha az olur...

Zaten, süt çocukluktan çıkmış olan insanlar için pek de lüzumlu bir gıda değildir. Süt, vakıa terkibindeki uzvî maddeleri bakımından tam bir gıda sayılır. Fakat onun terkibindeki yağlı maddelerin kana karışabilmesi için barsakların vücudun büyüklüğüne nisbetle fazla uzun olması lâzımdır. Bu şart da ancak çocuklukta yerine gelir. İnsanın vücudu büyüyüp barsakları ona nisbetle kısaldıkça sütten, gıda bakımından, istifadesi azalır.

Südün hazmı da pek kolaydır. Onun albümini de, yağı da, şekeri de ettekilerden ve ekmektekilerden pek daha çabuk hazmedilebilir. Fakat onun bu iyiliği ancak çocukluktadır. İnsan çocukluktan çıktıktan sonra çok süt içmeğe alışırsa hazım cihazına gevşeklik gelir, başka yemekleri çok güç hazmeder. Bir taraftan da südün hazmı ağızda başlar, çocuk annesinin südünü yudum yudum emerken yudumları ağzında bir müddet tuttuğundan onun hazmının başlamasını temin eder. Halbuki çocuk olmıyan südü ağzında tutmadan acele acele içer, onun için süt daha aşağıda hazmını tamamlıyamadığından, çocuk olmıyanların karnında gaz yapar, çünkü içine gıda olmaz, mikroplara yem olur.

Bedevî araplar südün hassalarını — uzun zamandanberi görgüleri neticesi olarak — herkesten iyi bildiklerinden südü daha ziyade kadınlara içirirler: çünkü süt vücudu yuvarlacık, yumuşak ve beyaz yapar. İnsanın ruhunu da gevşetir, iradesini zayıflatır. Bedevinin hoşuna giden ideal kadın da öyle olur...

Halbuki medenî yerlerde kadınlar vücutlarını karartmak ve adalelerini gergin yapmak, hem de vücutlarındaki fazla yağı eritmek için güneş banyosu yaparlar. Demek ki süt, medenî kadınlık idealinin aksine tesir eder.

Medenî iklimlerde süt ancak çocuklar ve hastalar için lüzumlu gıdadır.

G. A.

Peşte-Moskova arasında doğru tren seferleri

Budapeşte, 23 a.a. — Budapeşte ile Moskova arasında ilk doğru tren dün sabah buradan hareket etmiştir.

Moskova'dan hareket eden trenin bugün macar hududuna muvasalatı beklenmektedir. Bu trenle macar ordusuna ait 56 bayrak getirilmektedir. Bunlar Lavostle hudut istasyonunda sovyet mümessilleri tarafından 17 macar subayından mürekkep bir heyete teslim edilecektir.

Sovyetlerin Budapeşte ataşemilleri ile macar subay heyeti ve bayraklar hususi bir trenle Budapeşte'ye geleceklerdir. Garda yapılacak merasimden sonra bayraklar şehirde dolaştırılarak askerî müzeye konulacaktır.

Habeşistan italyan esirleri için kamplar hazırlanıyor

Kâbil, 23 a.a. — Civil and Military gazetti'in verdiği bir habere göre ingiliz ve Hint hükümetleri Ghizry'de 9 mil murabbaı bir arazi üzerinde tayyare dafi topçusu yetiştirmek için bir mektep yapılmasına karar vermişlerdir.

Aynı gazetenin bildirdiğine göre, Bhopal'da italyan harp esirleri için bir kamp inşa edilmektedir. Halen Ramgharı esir kampında 12.000, Bengalore esir kampında da 24.000 italyan harp esiri bulunmaktadır.

Sabık Suriye Başvekili B. Mardam Bağdat'a gitti

Beyrut, 23 a.a. — D.N.B. bildiriyor: Sabık Suriye başvekili siyasî şeflerden B. Mardam Suudî Arabistan'ın merkezi olan Elriad'da bir müddet kaldıktan sonra Bağdad'a gitmiştir.

SPOR

Millî küme ihtilâfı halledildi

Millî küme'ye Maske spor da iştirak ediyor

Maçlar önümüzdeki pazar başlıyor

Millî küme maçlarına iştirâk edecek takımların tespiti hususunda zuhur eden ihtilâf hallolunmuştur. Esasen bir haftadan beri milli kümeye girecek takımların murahhasları İstanbul'da toplanmış bulunuyorlardı. İstanbul'dan İstanbulspor, Ankara'dan Maskespor'un millî kümeye ithali için kulüp murahhaslarının Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne yaptıkları müracaat üzerine genel direktörlük teklifi tetkik etmiş ve İstanbul'a çektiği bir telgrafla cevabını bildirmiştir:

"İstanbulspor ve Ankara Maskespor kulüplerinin milli kümeye ithal edilmeleri hakkında vaki olan tahriri müracaat ve teklifleri ve küme heyetinin İstanbulsporun kümeye iştirâki hususundaki teklifi üzerine mesele tetkik edildi.

İzmir ajanının ve kulüp murahhaslarının İzmir'den dört kulüp iştirâki talebinden feragat ettiklerine nazaran evelce tebliğ edilen prensiplerin de milli kümeye girecek kulüpler hakkındaki karar değişmemek üzere İstanbul ve Ankara'dan birer kulübün daha kümeye girebilmesinin ve bu suretle İstanbul dördüncüsü ve Ankara üçüncüsü olan kulüpler murahhaslarının da küme heyetine ithal edilmelerinin ve bu suretle fikstürün on kulüp üzerinden tanzim edilmesinin küme merkez organizasyon komitesine tebliği ve on kulübün istirâki, masraf bakımından endişeyi mucip oluyorsa gençlerimizin faaliyetini teshil için avans olarak verilen 3000 liranın bu işe tahsisine muvafakat edildiği ve neticeden umumî müdürlüğe malûmat verilmesi" rica edilmektedir.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün bu kararına göre milli kümeye girmesi tekarrür eden takımların sayısı 10 a iblâğ edilmiştir. Bu on takım Ankara'dan Gençlerbirliği, Harbiye İdman Yurdu ve Maskespor, İstanbul'dan Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve İstanbulspor, İzmir'den Altay ve Altınordu, Eskişehir'den de Türkiye şampiyonu Demirspor olmak üzere dört bölgeyi temsil etmektedir.

Millî küme maçlarına önümüzdeki pazar günü Ankara, İstanbul ve İzmir bölgelerinde hep birden başlanacaktır. 30 mart pazar günü yapılacak maçlar şöyle tesbit olunmuştur:

Ankara'da — Gençlerbirliği Harbiye ile, Maskespor Demirspor (Eskişehir) ile karşılaşacaklardır.

İstanbul'da — Beşiktaş İstanbulsporla, Fenerbahçe Galatasarayla karşılaşacaklardır.

İzmir'de — İlk müsabaka Altay'la Altınordu arasındadır.

Deplasmanlı maçlarda İstanbul takımlarından Galatasaray ile Fenerbahçenin, İstanbulsporla da Beşiktaşın birlikte diğer bölgelere hareketleri tekarrür etmiştir. Eskişehir Demirspor takımı da deplasmanlı müsabakalarını Ankara bölgesi takımları ile birlikte yapacaklardır.

İstanbul'da bisiklet müsabakaları

İstanbul, 23 (Telefonla) — Bugün bölge bisiklet ajanlığının tertip ettiği seri bisiklet müsabakalarının ilki saat 9.30 da Mecidiye köyü ile Tarabya arasında yapıldı. 12 bisikletçinin iştirâk ettiği yarışta Halit birinci Lambo ikinci oldu.

Fener Stadyomundaki dünkü müsabakalar

İstanbul, 23 (Telefonla) — Bugün Fener stadında müteaddit futbol müsabakaları yapıldı. İlk karşılaşma Vefa - Beyoğluspor arasındaydı. Bu maçı Beyoğlusporlular 2 - 1 kazandılar.

Bundan sonra dörtler turnuvası adiyle millî kümeye giren takımlar arasında tertip edilen müsabakalar başladı. İlk maç Galatasaray - İstanbulspor arasındaydı. Birinci devresi birer sayı ile beraberlikle biten müsabakanın ikinci devresinde galatasaraylılar daha üç, İstanbulsporlular da bir gol yaptılar. Müsabaka 4 - 2 neticelendi.

Günün en mühim müsabakası lik maçlarını yenilmeden bitiren, yalnız geçen hafta Galatasaray'a 1 - 0 yenilen Beşiktaş'la Fenerbahçe arasında oldu. Fenerbahçe takımında yalnız Esat oynamıyordu. Beşiktaş sahaya tam kadro ile çıkmıştı. Bu müsabakanın neticesi ilk devrede 3 - 1 Beşiktaş lehine neticelendi, ikinci devrede gol sayıları umulmadık bir rakamı bularak Fenerbahçe sahadan 7 - 1 mağlûp olarak ayrıldı.

Annam'a istiklâl mi verilecek!

Tokyo, 23 a.a. — D.N.B. bildiriyor: Nişi Nişi Şimbun gazetesinin Hanoi'den öğrendiğine göre Uzak-şark fransız imparatorluğuna dahil bulunan Annam'a istiklâl verilmesi meselesi tetkik olunmaktadır.

Fransız Hindi-çini valisi Decoux ile umumî kâtip B. de Salle de hazır olduğu halde Hindi-çini makamatı Annam'a bir intikal devresi olmak üzere, geniş bir muhtariyet teklif etmişler ve Annam kıralına da Hue'de oturmasına müsaade eylemişlerdir.

İngiltere'nin Tokyo büyük elçisi japon hariciye nazır muavinini ziyaret etti

Tokyo, 23 a.a. — Domei ajansının verdiği bir habere göre, ingiliz büyük elçisi Sir Robert Craigie dün hariciye nazır muavini B. Ohaşi'yi ziyaret ederek İngiltere ve Japonya'yı alâkadar eden meseleler hakkında yarım saat görüşmüştür.

Lorient'a yapılan hücumda bir alman tayyaresi düşürüldü

Londra, 23 a.a. — Hava nezareti istihbarat servisinin bildirdiğine göre, cuma - cumartesi gecesi Lorient denizaltı üssüne yapılan ingiliz hava akını esnasında bir ingiliz bombardıman tayyaresi, ingiliz tayyarelerine hücum teşebbüsünde bulunan bir alman av tayyaresini düşürmüştür.

Fransa'da ziraat seferberliği başlıyor

Vichy, 23 a.a. — Fransa'da ziraî istihsalâtı arttırmak için alınacak tedbirlere mütedair üç kararname neşredilmiştir. Bu kararnamelere göre çiftçilikle uğraşırken sanayi şubelerinde ameleliğe geçen işçiler tekrar ziraate dönmeğe mecbur edilecekleri gibi doğrudan doğruya fabrikalarda çalışan işçiler de ziraat işlerinde çalıştırılabileceklerdir.

17 ile 21 yaş arasında bulunup da herhangi bir meslek için hazırlanmamış olan talebe de tâtil zamanlarında hiç olmazsa 15 günlük bir devre için ziraat işlerinde çalışmağa mecbur tutulacaktır.

B. de Brinon Mareşal Petain'le görüştü

Vichy, 23 a.a. — Fransa'nın, işgal altındaki arazide bulunan fevkalâde murahhası B. de Brinon Mareşal Petain'le görüşerek işgal altındaki arazide yaptığı tetkik seyahatleri hakkında izahat vermiş ve cenubugarbî mıntakasındaki son seyahatinde elde ettiği intibaları anlatmıştır. B. de Brinon şimalde yapacağı seyahate dair Mareşal'ın talimatını almıştır.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

Belgrad, 23 a.a. — D.N.B.: fiyatların yükselmesini meneden bir emirname neşredilmiş olmasına rağmen Belgrad belediyesi, Tramvay, otobüs ve elektrik fiyatlarını arttırmıştır.

Berlin, 23 a.a. — D.N.B.: Macaristan'daki alman ırkı grupunun reisi B. Basch cuma günü alman hususî polis teşkilâtının reisi B. Heinrich Himmler tarafından kabul edilerek uzun müddet kendisiyle görüşmüştür.

Vichy, 23 a.a. — Salâhiyetli Fransız diplomatik mahfillerinde Birleşik Amerika'da donan fransız sermayesi yekûnu 220 milyon dolar olarak tahmin edilmektedir.

Vichy, 23 a.a. — D.N.B.: Tunus umumî valisi amiral Esteva dün Mareşal Petain ve harbiye nazırı general Huntziger'le uzun müddet görüşmüştür.

Vichy, 23 a.a. — Rabat'tan bildirildiğine göre, General Weygand ve General Negues otomobil ile Meknes'ten Benimella'ya hareket etmişlerdir.

Kalküta, 23 a.a. — General Şangçen'in riyasetinde bir Çin askerî heyeti Kalküta'ya gelmiştir.

Paris, 23 a.a. — Müstemlekât nazırı Amiral Plâton ile Münakalât Nazırı B. Jean Erthelot şimali Afrika'da devam etmekte olan demiryolu inşaatını teftiş etmek üzere hafta başında tayyare ile hareket edecek - lerdir.

Nevyork, 23 a.a. — Ruzvelt'in şahsî mümessili albay Donavan Avrupa ve şimali Afrika seyahatından avdet ederek çarşamba akşamı radyoda kısa bir nutuk irat edecek ve ifa etmiş olduğu vazifeden bahsedecektir.

Pravda'ya göre

Nihaî zaferde âmil olan unsurlar nelerdir?

Moskova, 23 a.a. — Pravda gazetesi "Motör harbi„ başlığı altında yazdığı bir makalede mihver devletlerinin muarızlarına nisbetle nasıl bir vaziyette bulunduklarını tahlil ediyor.

Bu gazete İngiltere ile Amerika'nın maden ve petrol stoklarına dair rakamlar zikrederek bu bakımdan mihverin gayri müsait vaziyette bulunduğunu yazıyor ve diyor ki:

"Buna mukabil Almanya'nın İngiltere'ye nisbetle rüçhanlı olan tarafı, harpten evel hazırladığı ham madde stoklarının kâmilen eli altında bulunmasıdır. Bu stoklara işgal ettiği memleketlerdeki stoklar da inzimam etmiştir.

Binaenaleyh şimdiki deniz harbi nihaî zaferde en mühim unsurlardan biridir. Maamafih muharebeyi kazanacak olan esas unsur adamdır. Nihaî zafer en çok ve en iyi mütehassısları olana aittir. Bir tayyarenin imâli 14 ilâ 16 işçinin bir sene çalışmasını icap ettirir. Almanya uzun zamanlardanberi endüstrisini tayyare ve tank imalâtına hazırlamıştır ve adam unsurunun ehemiyetini tamamiyle müdriktir.„

İzmir'de imar faaliyeti

İzmir, (Hususi) — Belediye, bilhassa şehrin Yukarı mahallelerinde olmak üzere epeyce kaldırım ve kanalizasyon inşaatı yaptırmaktadır. Diğer taraftan muhtelif semtlerde ve meydanlıklarda geniş mikyasta bir ağaçlandırma planı tatbik edilmektedir. Kültürpark gerek bu bakımdan, gerekse diğer umumî tanzim cihetinden çok mükemmel bir hale getirilmekte ve yeni fuar için de esaslı hazırlıklar yapılmaktadır. Bilhassa eğlence kısmına ehemiyet verilmekte ve bu sene mühim yenilikler ilâve edilmektedir. Fuarın reklâm ve afiş neşriyatı da tanzim edilmektedir.

İzmir'de ihtikâr mücadelesi

İzmir, (Hususi) — Şehrimizde sahip olduğu kahvehanenin kira bedelini arttıran bir şahısla otomobil lâstiği satışında ihtikâr yapan bir tacir, adliyeye verilmiştir.

RADYO

Türkiye Radyo Difüzyon Postaları

Türkiye Radyosu — Ankara Radyosu — Dalga Uzunluğu —

16.48 M. 182 Kc/s. 120 Kw
31. 7 M. 9465 Kc/s. 20 Kw.
T. A. P.
19.74 M. 15194 Kc/s. 20 Kw.
T. A. Q.

PAZARTESİ, 24. 3. 941

8.00 Program, ve memleket saat ayarı
8.03 Ajans haberleri.
8.18 Müzik : hafif parçalar (Pl.)
8.45/9.00 Ev kadını - konuşma.
12.30 Program, ve memleket saat ayarı
12.33 Müzik : hafif şarkılar.
12.50 Ajans haberleri,
13.05 Müzik: halk türküleri.
13.20/14.00 Müzik: karışık program (Pl.)
18.00 Program, ve memleket saat ayarı
18.03 Müzik : Radyo caz orkestrası (Şef Rahim Özgür idaresinde)
18.40 Müzik : solist okuyucular.
19.15 Müzik: film musikisi (pl.)
19.30 Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri.
19.45 Konuşma : Ziraat takvimi.
19.50 Müzik : Radyo incesaz heyeti.
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Müzik : Debussy'nin Prelüd'lerinden-Çalan : Walter Gieseking (Pl.)
21.00 Müzik : Dinleyici istekleri.
21.30 Konuşma.
21.45 Müzik : Radyo orkestrası (Şef E. Praetorius)
1 — I. Weinberger : Şvanda dadacı üvertürü.
2 — C. Saint - Saens : Suite Algerienne.
3 — P. Çaykosfki : Eugen Onegin operasından Prelüd, vals ve Polonez.
22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat).
22.45 Müzik : Cazband (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki program, ve kapanış

Toplantı

Türk İktisat Cmiyetinden :

Cemiyetimizin umumî heyeti martın 29 cu. cumartesi günü saat 16 da C.H.P. Yenişehir ocak binasında toplanacaktır.

Ruzname :

1 — İdare Heyeti ve mürakip raporları.

2 — [illegible] intihabı.

İdare Heyeti

ANKARALILARA

ULUS Sinemasının

BÜYÜK MÜJDESİ

Şimdiye kadar hiç bir filme nasip olmıyan büyük bir muvaffakiyetle bütün seanslarını doldoran ve bir haftada asgarî 50.000 den fazla ankaralının gördüğü büyük film.

ARABACI KIZI

DUNYAŞKA

Umumî arzu üzerine birkaç gün daha devam ettiriliyor

AYRICA: YENİ HARP JURNALİNDA

(Amerika pilotları Londra'da, hava tehlikesi karşısında müdafaa, hava gözcüleri iş başında)

Seanslar: 14,30 - 16,30 18,30 ve 21 de

Tl: 6294

KURŞUNA Dizilen Adam

Tefrika No: 51

Yazan: *Maurice DEKOBRA*

Çeviren: *Samih TIRYAKIOĞLU*

M. Frankl, 24 No. lu ajanın ağzından hiçbir söz alamıyordu. Nezaretten postanın gelmesi onu ferahlandırdı, çünkü mevkufun sessiz lâkaytlığı ile çarpışmaktan bıkmıştı.

24 No. lu ajan tekrar koridora çıkarıldı, Sybil de yeniden odaya götürüldü ve üçü birden şifresi açılmış olarak gelen telgrafın üzerine eğildiler, aşağıdaki satırları okudular :

Büyük umumî karargâh gizli servis şefliği. —gayet gizlidir — Harbiye nezaretinde kontrespiyonaj servisi şefliğine — Viyana.

Alman büyük umumî karargâhı gizli servis şefi her ihtimale karşı bana aşağıdaki malûmatı telgrafla bildirmektedir: İtilâf devletleri hizmetinde bulunan ve ceylân avcısı kıyafetine girmiş olan bir casus ayın 6 ıncı ve yedinci geceleri Avusturya - İsviçre hududunu geçerek Feldkirchen'de Kara Kartal otelinde İtilâf devletlerinin diğer bir casusiyle buluşacak ve ondan bazı kâğıtlar alacaktır. Bu avcı 6 ve 7 tarihinde saat onda Kara Kartal oteline gelerek, kendisinin geleceğinden herhalde haberdar edilmiş olması muhtemel bulunan cürüm ortağıyle temas edecektir. Bu cürüm ortağının, evelce de komiser Hüsgen tarafından ihbar edilmiş olan Gröner adlı bir kimse olması muhtemeldir. Avusturya gizli servisinin bu malûmattan istifade ile aynı zamanda İtilâf devletlerinin her iki ajanını tevkif etmesi lâzımdır. Bu hususta lüzumlu bütün tedbirleri alması ve neticeden de telgrafla umumî karargâha malûmat ita etmesi Viyana'daki kontrespiyonaj servisi şefi miralaydan rica olunur.„

Miralay fon Pennwitz başını kaldırdı ve yazı masasının üzerindeki takvime baktı:

— 6 mı? diye bağırdı... Ayın altısı bugün !

Hennings hemen ilâve etti:

— Miralayım, otomobille gidersek, mahpusla birlikte saat ondan önce Feldkirchen'e varabiliriz.

— Şüphesiz, Herzen... Hemen yola çıkalım.

Frankl sordu:

— Kiminle beraber?

— Tabiî Gröner'le beraber. O da *Kara Kartal* otelinde bulunursa İsviçre'den gelecek ajanı tevkif etmemiz kabil olacak. Gröner'i yem diye kullanacağız. Çünkü artık şüpheye mahal yok: şifreyi teslim edecek olan odur.

— Şüphesiz miralayım. Fakat müsaadenizle bir tavsiyede bulunayım: ben sizin yerinizde olsaydım, Matmazel Belkis Mahmud'u da götürürdüm.

Polis cinaî şube müdürünün ileri sürdüğü bu fikir Hennings'i irkiltti. İçten içe şu kanaatte idi ki, Sybil'i vahim bir tehlike tehdit ediyordu ve *Kara Kartal* oteline gitmesi onun için çok muhataralı olacaktı. Onun için fikrini beyan etmekten kendini alamadı:

— M. Frankl.. Matmazel Belkis Mahmud'un da beraber gitmesinin muhakkak lâzım olduğuna kani misiniz?

Miralay:

— İtiraf edeyim ki, dedi, ben onu da götürmekte fayda görmüyorum. O vakıa mühim bir şahide benziyor ama, işte hepsi de o kadar.

— Buna emin misiniz Miralayım?

M. Frankl'ın tavrı Pennwitz'in merakını uyandırdı:

— Siz ne dersiniz Frankl? Bu kararı almak için mühim sebepleriniz var mı? Bu kadının oynadığı rolden şüphelenecek bir delile malik misiniz?

— Şimdiye kadar katî bir delil bulmuş değilim. Fakat mantık beni şu kararları almağa sevketti: evelâ, görünüşe göre Gröner burada şifreyi bizzat elde edecek hiç bir fırsat bulmuş değildir. İkincisi, bu şifreyi sizin harbiye nezaretindeki büronuzdan almış olmasını da akıl kabul etmiyor, meğer ki beklemediğimiz bir itirafla karşılaşalım; üçüncüsü, bütün bunlara nazaran, şifreyi birisi, bunu kopye edecek bir zaman için metrdotele vermiş olmalı.. Bu şahıs kimdir?

Önce Hennings cevap verdi:

— M. Frankl.. yaptığınız muhakeme filhakika gayet mantıkîdir! Bütün bunlar benim de aklıma geldi; fakat, Matmazel Belkis'in bu işte her hangi bir cürüm ortaklığı yaptığını kabul etmek için her şeyden önce kendisinin şüpheli bir kimse olduğuna kanaat getirmemiz yani onun Viyana'da ikamete başlıyalıdanberi servislerinizin dikkatini çekmiş olması lâzımdır. Aksi takdirde, bir kabarede çalışan alelâde bir dansöz olan bu kadını, şifrenin bu akşam miralayın evinde bulunduğunu bilmiş olmakla nasıl itham edebiliriz?

Pennwitz:

— Sonra, M. Frankl, dedi, ben bu kadını vaziyetten emin olmadan önce davet etmedim. Onu sizin servisleriniz tarafından takip ettirdim. Onun tavırları kendisini nezaret altında tutanlar üzerinde hiç bir şüphe uyandırmadı.

— Burası doğru Miralayım... Fakat ihtiyatlı casuslar indirecekleri darbeyi uzun zaman evel hazırlarlar ve, bunu siz benden daha iyi bilirsiniz, her türlü şüpheyi uyutmağa çalışırlar. Ben Matmazel Belkis Mahmud'un ilk ağızda suçsuz olduğunu sanıyorum; fakat şurası münakaşa götürmez ki bu akşam burada Gröner'e, kabahatsiz olduğu anlaşılan emirberiniz, bir de Matmazel Belkis Mahmud yardım edebilirdi... Farzedelim ki — dikkat edin, bu sadece bir faraziyedir — bu kadın Gröner'in suç ortağıdır, sizin bir ara gaybubet etmenizden istifade etmiş, şifreyi masanızın gözünden almıştır... Sonra da...

(Sonu var)

Toprak ve ağaç bayramı dün
Ankara civarında Susuz köyünde
güzel bir törenle kutlandı

Köylü talebelere kitaplar dağıtılıyor

Çocuklara hastalıklar hakkında öğütler veriliyor

Ağaç dikmeğe hazırlık

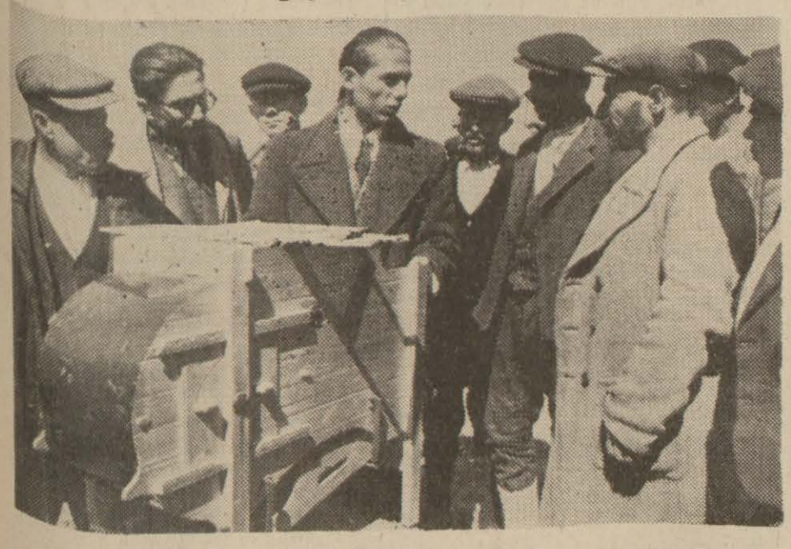

Köylülere ziraat aletleri hakkında izahat veriliyor

Köylü çocuklar milli oyunlar oynuyorlar

(Başı 1 inci sayfada)

lanmış bulunuyordu. Hepsi en yeni, en temiz elbiselerini giyinmişlerdi. Etimesğut, Sincanköy, Saray, Kazan nahiye ve köyleriyle diğer etraf köylerin talebeleri, kafileler halinde, bayraklarını dalgalandırarak ve marşlar okuyarak bayram yerine akıp geliyorlar ve Susuz köyündeki bayram havasına şenlik katıyorlardı.

Ağaç ve toprak bayramı törenine saat 10 da, köylülerin, mekteplilerin, Halkevi âzalarının ve diğer dâvetlilerin hep bir ağızdan söyledikleri İstiklâl Marşiyle başlandı. Bunu, Halkevi köycülük kolu reisi Dr. Remzi Gönenç'in bir konuşması takip etti.

B. Remzi Gönenç, köylülere toprak bayramını kutladıktan sonra bugünün mânasını ve ehemiyetini tebarüz ettiren heyecanlı sözler söyledi. Köylüler, reisin sözlerini dikkatle dinliyor ve alkışlarla tasvip ediyorlardı. Bundan sonra Halkevi köycülerinden Halil Sezai Erkut heyecanlı bir hitabe ile, köy meydanında yapılan bu toplantının samimî ve mânalı cephesine işaret etti ve bugünkü dünya hâdiseleri karşısında türk köylüsüne düşen vazifeyi tebarüz ettirdi.

Halil Sezai Erkut'tan sonra, bayrama kafile halinde iştirak etmiş bulunan ziraat alât ve makineleri ihtisas mektebi talebelerinden Hasip Olcay ve Refet Şölen de birer hitabe ile bayramın değerini ve mânasını anlattılar.

Son sözü Susuz köyünün çalışkan ve misafirperver muhtarı Halil Türk söyledi. Muhtar, bütün köylüler adına misafirlerine teşekkür ettikten ve bu seneki bayramın kendi köylerinde yapılmasından dolayı fevkalâde memnun olduklarını kaydettikten sonra, söylenen sözleri pek güzel anladıklarını, üstlerine düşen vazifeyi bildiklerini ve ona göre hazırlandıklarını ifade etti.

Bugünün dünya hâdiseleri içinde memleketimizin vaziyetini ve hükümetin tavsiyelerini göz önünden ayırmıyarak çalışacaklarına dair, bütün köylüler namına söz verdi. Muhtar, bu samimî teşekkür nutkunu :

"— Vardığınızda ankaralılarımıza da bizden çok selâm söyleyin, Hepinize arzuhürmet ederim„ sözleriyle bitirdikten sonra sıra fidanlarının dikilmesine gelmişti.

Halkevi köycüleri Susuz köyüne dikilmek üzere bine yakın akasya ve muhtelif meyva ağacı fidanı getirmişlerdi. Köylüler ve halkevliler elele vererek bu fidanları köyle şose arasındaki sahada hazırlanmış olan çukurlara diktiler. Sonra köy halkı çeşmelerinden su getirerek fidanları suladılar ve ayrı ayrı, bu fidanlara bakacaklarını, yetiştirip büyütecekle rini vâdederek, onları getirenlere teşekkür ettiler. Susuz köyü - adından da biraz anlaşıldığı gibi - bir çok köylere göre kuru ve yeşilsiz bir yerdir. Bu itibarla dikilen fidanlar büyüdükten sonra köyün manzarası çok değişecek, şirin bir yer olacaktır.

Susuzlularla civar köylerden gelen köylüler arasında yapılan cirit ve güreş müsabakaları da seyredildikten sonra neşe içinde öğle yemeği yendi. Yemekten sonra köylülerle muhtelif bahisler üzerinde müsahabeler yapıldı ve talebe ve öğretmenlerinden mürekkep bir kafile ile bayrama iştirak etmiş bulunan Yüksek Ziraat Enstitüsünün bir kenarda açtığı ziraat sergisi tetkik olundu. Sergide enstitünün muhtelif sahalardaki çalışmala rını gösteren örnekler, bilhassa köylünün işine yarıyacak makinelerden küçük modeller teşhir ediliyordu.

Öğleden sonra, halk musiki cemiyeti temsil heyeti tarafından köylülere bir orta oyunu gösterildi. Geniş bir halka halinde oyunu seyreden köylüler ve mektepliler, Hüseyin Şevket, Karagözcü Küçük Ali, Büyük ve Küçük Ahmetler, Ekrem Yaşar, İlhami tarafından güzelce canlandırılan orta oyununu zevkle seyrettiler ve alkışladılar.

Saat 17 ye doğru misafirler, köylülerin samimî teşyileri ve "uğurlar olsun, gene bekleriz, bu ağaçaların meyvalarını yemeye de buyurunuz„ temennileri arasında Susuz köyünden ayrıldı etmişlerdir.

Ağaç ve toprak bayramını, köylülerimize candan kutlarız.

Bilecik'te

Bilecik, 23 a.a. — Her sene olduğu gibi bu yıl da burada yapılan ağaç bayramı vesilesiyle Kırklar tepesine vilâyet fidanlığında yetiştirilen binlerce ağaç dikildiği gibi Arifiye fidanlığından getirtilen elma, vişne, erik, kiraz ve şeftali fidanlariyle Bursa ziraat mektebi fidanlığından mübayaa edilen binlerce kayısı, şeftali fidanlarından da yeni meyvalıklar tesis olunmuştur.

Dikilecek ağaçlar köylülere dağıtılırken

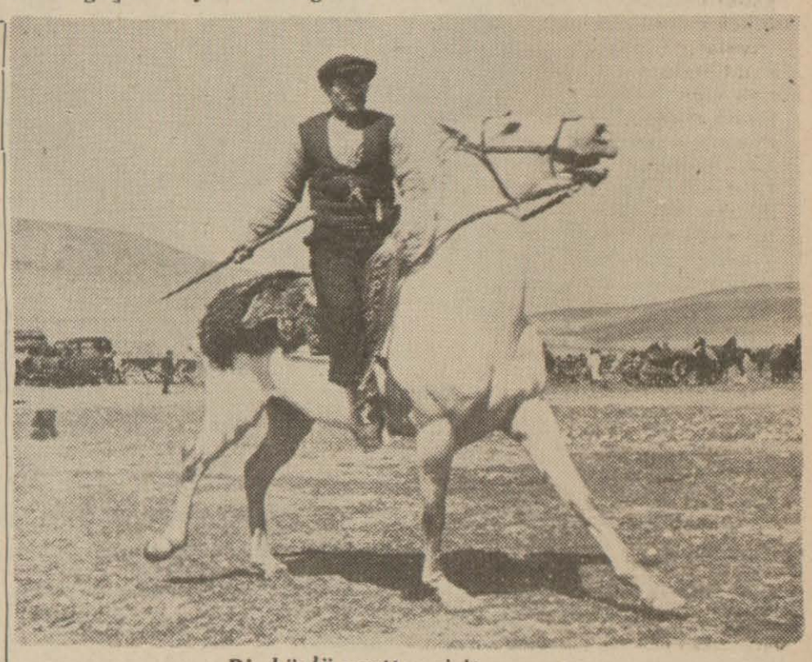

Bir köylü yurttaş cirit oynuyor

RESMÎ TEBLİĞLER

İngilizler Neghelli şehrini de aldılar

Kahire, 23 a.a. — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libya'da: Kaydedilecek bir şey yoktur.

Eritre'de: Keren mıntakasında muharebeler devam etmektedir. Dün kıtalarımız bazı mevzii muvaffakiyetler elde etmişler ve düşmana ağır zayiat verdirmişlerdir. Elimize yeniden 130 esir geçmiştir.

Habeşistan'da: mühim Negelli şehri zaptedilmiştir.

Diğer bütün mıntakalarda harekât lehimize inkişafta devam ediyor.

İngiltere üzerine atılan bombalar

Londra, 23 a.a. — İngiliz hava ve dahilî emniyet nezaretlerinin bu sabah neşredilen tebliği:

Dün, karanlık basmadan biraz evel, bir düşman tayyaresi, şark sahili civarına bombalar atmıştır. Bu bombalar, pekaz hasarı mucip olmuştur. Ölü ve yaralı yoktur. Biraz sonra bu düşman tayyaresi, hava dafi bataryaları tarafından tahrip edilmiştir.

Bundan başka kayda şayan hiç bir şey olmamıştır.

***

Londra, 23 a.a. — İngiliz hava ve dahilî emniyet nezaretlerinin dün akşamki tebliği:

Bugün gündüz İngiltere üzerindeki düşman faaliyeti, yeniden küçük mikyasta olmuştur. Şarki İngiltere'de bir noktaya bombalar atılmış, bu bombalar bazı hasarı ve pek az zayiatı mucip olmuştur. Başka hiç bir vaka olmamıştır.

Elen resmî tebliğleri

Atina, 23 a.a. — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam neşredilen 147 numaralı tebliği:

Mütehavvil şiddette keşif kolları ve topçu faaliyeti olmuştur. Bir miktar esir aldık.

* * *

Atina, 23 a.a. — Yunan umumî emniyet nezaretinin tebliği:

Düşman hava kuvetleri, dün, Kiparisya şehrini bombardıman etmiştir. Hasar ehemiyetsizdir. İnsanca zayiat yoktur.

Korfu da bombardıman edilmiştir. Sivil halk arasında ölü ve yaralı vardır. Hasar pek azdır.

Epir'de ve Girit'de Kandiye'de kır mıntakalarına bombalar atılmıştır. Hiç bir hasar ve zayiat yoktur.

İngiliz tayyarelerinin Afrika ve Ortaşark'ta yaptıkları akınlar

Kahire, 23 a.a. — Orta şarktaki ingiliz hava kuvetleri umumî karargâhının tebliği:

Şark Afrikasında, ordunun hareketlerine yardım için şiddetli hava faaliyeti devam etmektedir.

Keren mıntakasında düşman mevzileri müteaddit defa ingiliz hava kuvetlerine mensup bomba ve av tayyarelerinin hücumları na uğramıştır.

Asmara'da demiryolu istasyonuna dün şiddetli bir taarruz yapılmıştır. Taarruz esnasında, avcılarımız Fiat Cr. 42 tipinde bir kaç italyan tayyaresine hücum ederek iki tanesini alevler içinde düşürmüşlerdir. Aynı tayyare filosu bir gün evel de aynı miktar da Cr 42 tipinde diğer üç tayyare tahrip etmiştir.

Gondar mıntakasında ingiliz bombardıman tayyareleri tarafından kışlalara ve antrepolara yapılan bir hücum neticesinde binalar arasında yangınlar çıkmıştır.

Cibuti - Addis Abeba demiryolu üzerinde işliyen trenler cenubi Afrika hava kuvetlerine mensup bombardıman tayyarelerinin hücumlarına uğramıştır. Bir kaç bombanın isabet ettiği bir tren tamamiyle yanmıştır.

Bir ingiliz bombardıman tayyaresi teşekkülü Afdem ve Gota'da bulunan trenleri mitralyöz ateşine tutmuş ve Urso ile Awash yolu üzerinde bulunan düşman nakliye vasıtaları tecemmülerine de keza mitralyöz ve bombalarla hücum etmiştir.

Marda geçidi mıntakasındaki düşman mevzilerine de aynı suretle hücum edilmiştir.

İngiliz hava kuvetlerinin garbî Yunanistan'daki bir karakola düşman tarafından yapılan hücum esnasında avcılarımız bir düşman tayyaresini tahrip etmişler ve diğer bir kaç tayyareyi de ağır hasara uğratmışlardır. İngiliz hava kuvetleri insanca zayiat vermemişlerdir.

Büyük bir bombardıman tayyare teşekkülü dün Malta adasına hücum etmişse de, av tayyarelerimiz tarafından püskürtülmüştür. Avcılarımız düşman tayyarelerine taarruz etmişlerdir. Avcılarımızın birini düşüren Messerschmitt 110 tipinde bir düşman tayyaresi diğer bir tayyaremiz tarafından tahrip edilmiştir.

Fransa'daki alman kışlaları tahrip edildi

Londra, 23 a..a — Hava Nezaretinin tebliği: Bu sabah fransız sahilleri üzerinde yapılan hareketler esnasında sahil servisine mensup tayyareler Quirebon limanında toplu bir halde bulunan alman kışlalarını tahrip etmişler ve Brest civarında bir düşman refakat gemisine bir tam isabet kaydetmişlerdir.

Bu hareketlere iştirâk eden bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 23 a.a. — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Hafif bomba tayareleri dün Colchester ve Peterhead limanları tesisatına büyük bir muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir.

Saint George kanalında 3000 tonilâtoluk bir vapur tam ortasına bir bomba isabet ettikten sonra batmıştır. Oxfordness'in şarkında bir vapur bombalarla ağır hasara uğramıştır. İngiltere'nin cenup sahili yakınlarında mayn gemilerine muvaffakiyetle taarruz edilmiştir.

22 mart günü öğleden sonra bir savaş teşekkülü avcıların himayesinde olarak Malta'da Valetta limanına bombalarla hücum etmiştir. Vapurlara ve hava dafi bataryalarına tam isabetler müşahede olunmuştur. Bu hücum esnasında vuku bulan hava muharebelerinde alman avcıları Hurricane tipinde yedi İngiliz av tayyaresini düşürmüşler, kendileri hiç zayiata uğramamışlardır. Valetta limanına akşamleyin de tekrar taarruz edilmiş ve liman muvaffakiyetle bombalanmıştır.

Şimali Afrika'da alman ve italyan torpil tayyareleri, Agedabia civarında düşman tayyarelerine taarruz ederek ateşe vermişler ve gene bomba ve mitralyözlerle kıtaat tecemmularına hücum eylemişlerdir. Bariz bir muvaffakiyet elde edilmiştir.

Girid'in cenubunda alman savaş tayyareleri kuvetle himaye edilmiş gemi kafilesine hücum etmişlerdir. Tayyareler çok alçaktan taarruz ederek 6000 tonluk bir vapura tam isabetler kaydetmişlerdir. Vapur yanarak orada kalmıştır. Bu kafileden diğer iki vapur da hasara uğramıştır. 5000 tonluk bir ticaret vapuru da Kıbrıs'ın cenubu garbîsinde ağır hasara uğramıştır. Bu vapura kaybolmuş nazariyle bakılmaktadır.

Bir devriyemiz Norveç sahilinde Bristol Blenheim tipinde bir ingiliz bomba tayyaresi düşürmüştür.

Düşman dün ne gündüzün ne de gece Almanya üzerine akın yapmamıştır.

Düşmanın dünkü hava zayiatı 8 tayyaredir. Bir alman tayyaresi kayıptır.

Visamiral Boyd
tayyare gemileri filosuna Kumandan oldu

Mühim inkişaflar bekleniyor

Londra, 23 a.a. — Visamiral Boyd'un tayyare gemileri filosuna kumandan tayin edilmesinden sonra bazı mühim inkişaflar beklenmektedir. Visamiral Boyd, İllustrious tayyare gemisinin kumandanı iken bir harp gemisine tevcih edilen hücumların en şiddetlisini tardetmiye muvaffak olmuştu. Hatırlarda olduğu üzere alman pike bombardıman tayyarelerinin Akdeniz'de yaptıkları 7 saatlik hücuma visamiral Boyd'un kumanda ettiği İllustrious kahramanca karşı koymuştur. Bu tayyare gemisi o zaman isabetler almış olmasına rağmen kendi vesaitiyle ve saatte 20 milden fazla süratle yol alarak İskenderiye'ye gitmişti. Almanlar bu hücumları esnasında o kadar büyük ziyata uğramışlardır ki bir daha böyle bir hücumu tekrara cesaret edememişlerdir. Amiral Boyd, Taranto'da italyanlarla yapılan deniz muharebesinde gösterdiği kabiliyet ve yararlık üzerine terfi etmişti. B. Çörçil ve B. Alexander kendisini büyük bir sitayişle yadetmişlerdi.

Bugün ingiliz tayyare gemileri filosunun kuveti hakkında hiç bir malûmat verilmemektedir. Fakat bu filonun yeni gemilerle takviye edilmiş veya edilmek üzere olduğu tahmin olunabilir. İngiliz tayyare gemilerindeki hava filolarının müstakbel muvaffakiyetler için daha mükemmel bir surette teçhizi derpiş edilmektedir. Gaye, bu kuvetlerin dünyadaki her hangi bir muharebe teşekkülünden daha mütekâmil bir hale getirmektir.

Cebelüttarık'ta büyük bir faaliyet var

Alceziras, 23 a.a. — Ofi: Cebelüttarık'ta büyük bir faaliyet görülmektedir. 10 ticaret gemisinden mürekkep bir kafile üç torpidonun himayesinde Atlas denizinden gelerek mezkûr limanda demirlemiştir. Limanın müdafaası için büyük çapta yeni toplar yerleştirilmektedir. Kışlalar askerle dolu olduğundan yeni gelen kıtalar vapurlarda yatıp kalkmaktadırlar.

Amerika'dan İngiltere'ye dört motörlü muazzam tayyareler gönderildi

Londra, 23 a.a. — Öğrenildiğine göre dört motörlü askerî tayyarelerin ilk kafilesi Atlantiği geçerek Amerika'dan İngiltere'ye gelmiştir. Bunlar uzun mesafeli Liberator tipinde ağır bombardıman tayyareleri olup Kalifornia'da Sandiego şehrinde Consolitated Aircraft Corporation fabrikaları tarafından imal edilmiştir. Liberator tayyareleri 20 metre uzunluğunda tek satıhlı tayyarelerdir. Kanat arasındaki genişliği 34 metredir. Bunlar 1200 beygir kuvetinde 4 tane Pratt Witney motörü ile mücehhezdir.

Çocukların Büyüklükleri

Çocuk kulübünde bir gazete nasıl hazırlanıp çıkarılıyor ?

Bahçeli evler çocuk kulübünde gazete kolu

Çocuk kulübü âzaları bir toplantı esnasında

Çocuk Kulübünün o günkü toplantısı saat 18 de idi. Biz, yarım saat evel kalkan otobüsle gitmiştik. Otobüste Vedat Nedim Tör, kendini vermiş insanların vecdiyle çocuklarını anlatıyordu. Onları çok sevdiği besbelliydi. Öyle hissettim ki, dostumuz Tör'ün bugüne kadar yaptığı bütün vazifelerde gösterdiği ve son vazifesi olan Ankara radyo müdürlüğünde göstermeğe hazırlandığı "iş âşıkı adam" dan gayrı, bir vasfı vardır: mürebbi... Toplantı saatini beklerken, evinde, hep Çocuk Kulübünden konuştuk.

Şimdilik Parti binasında toplanıyorlar. Ve saat 18 de yerlerini çoktan almış bulunuyorlardı. Aralarına karıştığım zaman hiç bir yabancılık duymadım. Büyük bir masanın etrafına geçtik. Vedat Tör bizi biribirimize tanıştırdı.

Şimdi o günkü toplantıyı idare edecek bir reis seçilecekti. Bu iş hiç de uzun sürmedi. Adını şimdi hatırlamıyorum, bir küçük arkadaş, reislik mevkiine geçti. Toplantıyı açtı.

İçinizden sakın gülmek gelmesin. Bir yabancıya bu işler belki çocukça görünür. Nitekim ben de, daha onları görmeden çocukça bazı hareketlerle karşılaşacağını sanmıştım. En büyüğü on sekiz yaşını geçmiyen insanların âzalıkları nedir ki reislikleri ne olsun demeyiniz. Ben Çocuk Kulübünün toplantısında, değme büyüklerin muhafaza edemedikleri ciddiyeti buldum. Konuşmak istiyenler önce reisten söz alıyor, sonra derdini, meramını dilediği gibi söylüyordu. Bazan fikirlerin çarpıştığı da oluyordu. O zaman reisin idare ettiği mâsum bir münakaşa başlıyor, sonunda beğenilmeğe lâyık olan fikir kabul olunuyordu. Tamamen arkadaşlığa ve hüsnüniyete dayanan bir çalışma sistemi.

Ben onları dinlerken, bu yirmi yirmi beş çocuğu büyüttüm, büyüttüm, koskoca bir millet tasavvur ettim. Sonra her milletin lâyık olduğu idareye kavuşacağı kazıyesini düşündüm ve şu küçücük Parti odasında rejimimizin küçük, küçücük, minyatür halinde bir örneğini buldum.

O gün gazete kolu çalışıyordu. Bunu biliyordum. Çocuklar ilk nüshanın yazılarını, resimlerini aralarında paylaşmışlardı. Herkes bir sahada üzerine iş almıştı.

Bir genç arkadaş, Bahçeli Evler gazetesinin karikatür sütunu için bazı eserler hazırlamıştı. Elden ele dolaştırılarak önce onlara bakıldı. Zarif espriler vardı. Münasipti.

Orta mektepte olduğu anlaşılan güzel, sarı saçlı bir kıza daha mühim bir iş tevdi edilmişti: bu küçük muharrir, gazete için bir etüt hazırlıyacaktı. Ankara'da ev ve memur vaziyeti... Dâva büyük... Bana öyle geldi ki bu etüt Bahçeli Evler gibi bir mahalleye kavuşamamış olanları âdeta kıskandırmak için mahsus seçilmiş gibidir. Ve herhalde çok enteresan olacaktı. Fakat yazık ki, bu yazı o güne yetiştirilememişti. Küçük muharrir, mahcubiyetle, gecikmenin mâzeretini anlatıyordu:

— B. Celâl rahatsızmış, on beş gündenberi daireye gelmiyormuş. Rakamları alamadım.

İstatistik Umum Müdürü B. Celâl Aybar'dan bahsolunduğunu anlamışsınızdır. Görülüyor ki etüt kulaktan dolma, derme çatma malûmatla yapılmıyor. Rakamlar, en selâhiyetli kaynaktan alınacaktır.

Bu mâzeret kabul edildikten sonra diğer muharrirlerin hazırladıkları yazıların okunmasına başlandı. İki çocuk, hikâyelerini okudular. Sade, basit mevzular ama, olgun bir tahkiyenin tadı hissediliyor. Hikâyeler beğenildi. Gazeteye konmak üzere bir tarafa ayrıldı.

Bu sırada içeriye sevimli bir küçük girdi. Bu kulübün küçüklerinden Selimdir:

— Müsaade eder misiniz, dedi, misafir sıfatiyle aramızda bulunayım?

Kulübün büyükleri Selimden bu müsaadeyi esirgemediler. Selim bir köşede konuşulanları takibe koyuldu.

Gazete kolu, yalnız Bahçeli Evler gazetesini hazırlamakla işlerini bitmiş saymamaktadır. Türk matbuatını da takip ediyorlar. Herkes, evine gelen gazeteyi bir de kulüpçü âza gözüyle okumaktadır. Kulübü, kulüp arkadaşlarını alâkadar eden yazılara birer makas...

Nitekim:

— Kupürler hazır mı? dendiği zaman defterlerin arasından bir sürü kupürler çıktı.

Makas, haddizatında emekli muharrirlerdendir. "Benim" diyen gazeteler bile arasıra bu muharririn yardımına başvururlar. Onu gazeteler, mecmualar arasında dolaştırır ve bir iki çırpıştırma hareketiyle ortaya çıkan yazılardan istifade ederler. Fakat Çocuk Kulübü gazetesini çıkaracak olanlar, makası hiç de bu niyetle dolaştırmamışlardır. Onlar kupürlerini getirir, toplantıda okur, sonra bu meseleler üzerinde münakaşa ederler. Yazılar ekseriya yaşlariyle mütenasip mevzulara taalluk eder. Nitekim Ümid'in kupürü şuydu:

— Okul talebesi olmıyan bazı çocuklar da mektep kasketi giyiyorlarmış. Bunların her hareketi talebe hareketi gibi görülüyormuş. Tramvaylarda da yanlışlıklar oluyormuş.

Bu mevzu konuşuldu. Fikirler söylendi.

Bir başka kupür "çocukta sanat dehası" adlı bir makaleydi. Biri okudu, arkadaşları dinlediler. Muharrir, küçük yaşta bir çocuğun sanat dehası taşıdığını müşahedeye dayanarak söylüyor ve o çocuktan şiirler veriyordu. Yazı içinde geçen bazı kelimeler üzerinde, reisten söz alarak, sual soranlar oluyordu. Bazan da onların yaşına göre yabancı bir kelime üzerinde Vedat Tör duruyor ve çocuklara bu kelimelerin mânasını bilip bilmediklerini soruyordu. "Rencide, musip, müeyyide ve zecrî" kelimeleri üzerinde fikirler söylendi.

Ben sordum:

— Gazetenin nasıl olmasını istiyorsunuz. En çok nelere ehemiyet vereceksiniz? Karakteri ne olacak?

Hiç düşünmediler. Bir tanesi, bütün arkadaşlarının fikrine tercuman olduğuna emin bir eda ile izah etti:

— Evelâ gazetemiz, canlı, hareketli bir gazete olacak, dedi, birçok mevzulardan bahsedeceğiz. Meselâ, memurların, kazançlarına göre yaşayışlarını gösteren bir röportaj serisine başlıyacağız. Mesken röportajlarımız olacak. Köy kalkınmasından bahsedeceğiz. Eğitmenlerin, öğretmenlerin köye dokunan faydalarını anlatmağa çalışacağız. Çeşitli meseleler hakkında mülâkatlar, anketler yapacağız. Spor, hikâye, mizah bilmece sütunlarımız olacak. Hikâyecimiz de Zeynep'tir.

Bu yukarda saydığımız çalışma programı, Bahçeli Evler gazetesi bir yana, ideal bir gazetenin programı olabilir. Allah, kulaç kulaç muvaffakıyet versin.

Saat 20 ye yaklaşıyordu. Artık o gün için ayrılacaktık. Masadan kalkarken, Şadan Işıkman elime bir kâğıt tutuşturdu. Biz onları dinlerken, o da benim resmimi yapmış. Fakat misafirliğimi sayarak bir hayli iltimaslı bir resim... Meğer ben şişmanmışım da...

Kemal Zeki GENCOSMAN

Küçük çocuklar top oynuyorlar

7 milyarlık tahsisat

Âyan maliye encümeninde kabul edildi

(Başı 1 inci Sayfada)

vardır. Mamafih harp gemileri inşasını o derece süratle ilerletmekteyiz ki yakında bu hususiaki boşluğu telâfi edeceğiz. Bununla beraber milletten harbe girmesi istenmiş değildir. Bugün milletten talep ve onun taralından tasvip edilmiş olan şey, şimdilik harbe müdahale ile iktifa etmesinden ibarettir. Bu hal, bugün için harp ilânından daha faydalı ve müessirdir.

Nevyork, 23 a.a. — Tass: Nevyork Herald Tribune gazetesi yazıyor:

Birleşik Amerika Genelkurmay reisi general Marshall matbuata verdiği beyanatta bazı lâtin Amerikası memleketlerinin ve bu arada Brezilya'nın, bu memleketlere icar ve iare kanunu mucibince silâh verilmesi hakkında Birleşik Amerika ile müzakereye giriştiklerini bildirmiştir.

Umumiyetle zannedildiğine göre bu istekler müsait bir surette karşılanacaktır.

Filipin adalarında yiyecek stokları yapılması tavsiye ediliyor

Nevyork, 23 a.a. — Tass ajansı bildiriyor: United Press'in verdiği bir habere göre Filipin'deki Amerika fevkalâde komiseri B. Sayre, Filipin hükümetine, adalarda yiyecek stokları vücude getirilmesini ve yolların ıslâh edilerek hava müdafaasının tanzim olunmasını tavsiye etmiştir.

Bulgar harbiye nazırı bir nutuk söyledi

Sofya, 23 a.a. — D.N.B. ajansı bildiriyor: Radyoda "Ordu saati,, nin açılması münasebetiyle bir nutuk irat eden Bulgar harbiye nazırı general Daskalof, Bulgar milletinin sulhu sevdiğini fakat coğrafi vaziyeti dolayısiyle daima mücadeleye hazır bir halde bulunmak mecburiyetinde olduğunu ve bu sebeple bulgarların sert insanlar olduklarını söylemiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

Bundan dolayıdır ki Bulgarlar iyi bir asker olmuştur ve bulgar milleti arasında askerliğe karşı hususi bir istidat ve büyük bir şevk vardır.

İçinde mütarekenin imzalandığı vagon Berlin'de teşhir edilecek

Berlin, 23 a.a. D.N.B.: 23 martın ordu günü olması münasebetiyle tarihi Compiegne vagonu Lustgarten'de teşhir edilecek ve halk tarafından gezilebilecektir. Bu eski alman lokantalı vagonu vaktiyle Münih ile İstanbul arasında işliyen eksprese bağlanmakta idi. Geçen umumi harbin başında Paris'te idi. Vagon 7 teşrinisani 1918 de mareşal Foch ile general Weygand'ı Fransız umumi karargâhının bulunduğu Senlis'den Compiegne'e, sonra da Rethonde'a götüren trene bağlanmıştır. 11 teşrinisani 1918 de mütarekenin imzasından sonra vagon Invalides askeri müzesine konulmak üzere Paris'e nakledilmiştir. 1940 haziranında fransız - alman mütarekesinin imzasından sonra vagon Berlin'e nakledilmiştir.

Macaristan'da un ve hamur vesikaya tâbi

Budapeşte, 23 a.a. — Tass: Macar hükümetinin emriyle Budapeşte de dahil olmak üze 26 macar şehrinde un ve hamur 24 marttan itibaren vesikaya tâbi tutulacaktır. Ellerinde ihtiyat stokları bulunduğu halde gene bu maddelerden satın almak istiyenler ağır cezalara çarpılacaklar ve ellerindeki stoklar müsadere edilecektir.

1. 3. 941 gününden 30. 4. 941 akşamına kadar

Eczanelerin gece nöbet cetveli

Eczanenin ismi	(Mart			Nisan)		
1 — Sakarya	1	12	23	3	14	25
2 — Cebeci	2	13	24	4	15	26
3 — Yenişehir	3	14	25	5	16	27
4 — Ankara	4	15	26	6	17	28
5 — Çankaya	5	16	27	.	18	29
6 — Yeni	6	17	28	3	19	30
7 — Merkez	7	18	29	9	20	
8 — Ege	8	19	30	10	21	
9 — İstanbul	9	20	31	11	22	
				Nisan		
10 — Sebat	10	21	1	12	23	
11 — Halk	11	22	2	13	24	

1941 senesi mart ve nisan aylarının eczaneler gece nöbet cetveli yukarıya çıkarılmıştır. Pazar geceleri nöbet alan eczane pazar günü de nöbetçi olarak açık bulunmak mecburiyetindedir. Diğer eczanelerin pazar günleri ihtiyari olarak tatil yapmaları kabul edilmiştir.

İnhisarlar U. Müdürlüğü

Bira şişesi kapsülü alınacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — 6. 3. 941 tarihinde kapalı zarf usuliyle ihale olunamıyan "10.000.000" adet bira şişesi kapsülü yeniden pazarlığa konmuştur.

2 — Pazarlık 7. 4. 941 pazartesi günü saat 15 te Kabataş'ta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve nümune levazım şubesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden parasız alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat ve miktar üzerinden yüzde 7,5 güvenme parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları.

(2194/1642) 11687

M. M. V DENİZ I.EVAZIM

Ecza ve sıhî malzeme alınacak

M. M. V. Deniz Merkez Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli (12016) on iki bin on altı lira olan 39 kalem ecza ve sıhî malzemenin pazarlık eksiltmesi 28 - Mart - 1941 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 14 te M.M.V. binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Parasız şartnamesini almak istiyenlerin her gün ve eksiltmeye girmek istiyenlerin de 1802 lira 40 kuruştan ibaret kati teminat ve kanunî vesikalariyle birlikte ve belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (1633) 11690

DEVLET ORMAN İŞLETMESİ

Kereste naklettirilecek

Devlet Orman İşletmesi Pos Revir Amirliğinden :

1 — Pos ormanı imalâtından 70 - 100 bin parça Adana çeşidi ve diğer çap kerestenin su ile Trak deresi ve Seyhan ırmağının bir kısmı vasıtasiyle Eğner, İlyas boğazı mevkileri arasında nakil ve su kenarına istifi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedel 120 desimetre küpe kadar beher parça için kırk kuruştur.

3 — Eksiltme 7 - nisan - 1941 tarihinde saat 15 te Adanada Devlet Orman İşletmesi Pos Revir Amirliği binasında yapılacaktır.

4 — Bu iş için muvakkat teminat 3750 liradır.

5 — Teklif mektuplarının arttırma günü ve saatinden bir saat eveline kadar komisyona verilmesi lâzımdır.

6 — Bu işe ait şartname ve mukavelename projeleri orman umum müdürlüğü, Ankara, İstanbul, Adana, Mersin Çevirge müdürlüklerile Pos revir Amirliği ve Alaya bölge şefliklerinden 200 kuruş bedelle temin edilebilir. (1332) 11431

TÜRK HAVA KURUMU

Muhtelif yiyecek alınacak

Türk Hava Kurumu Genel Merkez Başkanlığından:

İnönü havacılık kampı için cins ve miktarlariyle tutarları aşağıda gösterilen 9 kalem erzak, kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli, 6315 muvakkat teminatı, 473 lira 62 kuruştur. İhalesi 7 nisan 941 pazartesi günü saat 15 te Türk Hava Kurumu Genel Merkez binasında havacılık dairesi levazım şubesinde yapılacaktır. Şartnamesi parasız verilir. Ve nümunesi görülür.

İsteklilerin, kanunun tarif ettiği vesika ve teminatlarını havi kapalı ve mühürlü zarflarını saat 14 e kadar teslim etmeleri..

Cinsi	Fiyatı	Miktarı	Tutarı
Makarna	0.35	2500	875
Pirinç	0.38	5000	1900
Kuru fasulye	0.28	1500	420
Nohut	0.22	1000	220
Patates	0.12	5000	600
Soğan	0.08	5000	400
Muhtelif reçel	0.30	2000	1000
Beyaz peynir	0.50	1500	750
Kuru üzüm	0.30	500	150
			6315

VİLÂYETLER

Telgraf direği alınacak

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden :

İdaremiz ihtiyacı için 12 metrelik 45, 11 metrelik 65, 10 metrelik 645, 9 metrelik 1275, 8 metrelik 1590, 7 metrelik 1070, 6 metrelik 1320, ceman 6010 adet kestane cinsinden telgraf direğinin alınması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 28. 3. 941 tarihinde çarşamba günü saat 15,30 da büyük postane karşısında Valde hanının ikinci katında idaremiz umumi depo muhasipliği odasında toplanacak müdürlük alım ve satım komisyonunda yapılacaktır.

Direklerin beherinin muhammen bedeli 5 lira olup muhammen bedeli yekûnu 30050 liradır. Muvakkat teminat 2253 lira 75 kuruştur. Mukavele ve şartname projeleri 150 kuruş mukabilinde verilecektir.

Taliplerin şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde büyük postane binası birinci katta müdürlük idari kalem levazım kısmına ve eksiltme gün ve saatinden bir saat evel 940 senesi için muteber ticaret odası vesikası ve teminat makbuzu ve 2490 No. lu arttırma ve eksiltme kanununda yazılı vesikaları muhtevi zarflarını aynı yerde komisyon reisliğine tevdi eylemeleri ve eksiltme gün ve saatinde de Valde hanı beşinci katta umumî depo muhasipliği odasında toplanacak komisyona girmeleri.

(1790/1386) 11429

Parke yol inşaatı

Adana Belediye Riyasetinden :

1 — Adana sebze hali - Taşkarakolu arasındaki yol parke olarak inşa edilecektir. Kapalı zarf usuliyle on beş gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — İşin keşif bedeli 23989,87 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 1799,24 liradır.

4 — İstekliler bu işe ait şartname, proje vesair evrakı Adana belediyesi fen işleri müdürlüğünden 120 kuruş mukabilinde alabilirler.

5 — İhale 28-3-1941 tarihine rastlıyan cuma günü saat 16 da belediye binasında toplanacak belediye encümeni tarafından yapılacaktır.

6 — Münakasaya girebilmek için teklif mektupları vesair evrakın ihaleden bir saat evel belediye encümeni reisliğine makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak istiyenlerin Adana belediye fen işleri dairesine müracaat etmeleri ilân olunur. 11465

Köprü yaptırılacak

Transit Yolu Erzurum Mıntaka Müdürlüğünden :

1 — Ağrı-Van yolu üzerinde Küpkıran ve Tutak köprlerinin ahşap olarak inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Mezkûr köprülerin keşif bedeli 56245 elli altı bin iki yüz kırk beş lira 46 kırk altı kuruştur.

2 —Bu işe ait evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Fennî şartname,
E — Hususî şartname ve ihzarat vahidi kıyasî fiyat cetveli,
F — Keşif hülâsa cetveli,
G — Proje,

İstiyenler her gün bu evrakı transit yolu Erzurum mıntaka müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 7 nisan 941 pazartesi günü saat 15 te Erzurum'da transit yolu mıntaka müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (4062) dört bin altmış iki lira (27) yirmi yedi kuruşluk muvakkat teminatı malsandığına yatırdıklarına dair makbuz veya şayanı kabul teminat mektuplarile ihalegününden en az 3 gün evel transit yolu Erzurum mıntaka müdürlüğüne eksiltme şartnamesinde yazılı referanslariyle birlikte müracaatla alacakları ehliyet vesikasını ve 1941 yılına ait ticaret odası vesikasını teklif zarflarına koymaları lâzımdır.

5 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar transit yolu mıntaka müdürlüğüne getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecek ve 2490 sayılı kanunun tarifelerine tamamen uygun olarak tanzim edilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2016/1555) 11579

3 Hükümet konağı inşası

Erzincan Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Vilâyetin Selepür, Başköy ve Esesi nahiyelerinde yapılacak olan üç nahiye konağının inşası (12761) lira 85 kuruşluk keşfi üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye vazedilmiştir.

2 — İnşaata ait şartname ve evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi,
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
Ç - Yapı işleri fennî şartnamesi,
D - Hususî şartname,
F - Keşif cetveli -mesaha ve hulâsai keşif-
J - Silsilei fiyat cetveli,
K - Proje,

3 — İstiyenler bu evrakı Erzincan nafıa müdürlüğünde görebilirler. İhale 31.3.941 pazartesi günü saat 15 te nafıa müdürlüğü binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için (957) lira 14 kuruş muvakkat teminatı malsandığına yatırdığına dair makbuzu, Ticaret odası vesikası ve evelce yapı ve nafıa inşaatını yaptığına dair vesikalarını ihaleden üç gün evel bir istidaya iliştirerek nafıaya tevdi etmeleri ve bu iş için yeniden vesika almaları lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri ve posta ile gönderilecek mektupların da dış zarfları mühür mumu ile iyice kapatılmış ve (3490) sayılı kanunun hükümlerine uygun olması lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. 11670

Yol inşası

İstanbul Belediyesinden :

Beykoz - Akbaba - Anadolufeneri yolunun inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur. Keşif bedeli 26032 lira 59 kuruş ve ilk teminatı 1952 lira 44 kuruştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri, umumî, hususî ve fenni şartnameleri, proje, keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak 130 kuruş mukabilinde vilâyet nafıa müdürlüğünden verilecektir. İhale 8-4-1941 salı günü saat 15 te daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evel vilâyet nafıa müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 941 yılına ait ticaret odası vesikalariyle 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 te kadar daimî encümene vermeleri lâzımdır. (2144-1627) 11689

MİLLİ MÜDAFAA VEKÂLETİ

Çamaşır vesaire diktirilecek

M. M. Vekâleti Sa. Al. Komisyonundan: Müteahhit nam ve hesabına 75000 takım çamaşır ile 75000 tane yastık yüzü ve 10.000 tane yastık kılıfı diktirilecektir. Çamaşırların takımının tahmin fiyatı 10 kuruş, yastık yüzleri ile yastık kılıflarının beherinin tahmin fiyatı ise 2,5 kuruştur. İsteklilerin 721 lira 88 kuruşluk ilk teminatları ile birlikte açık eksiltme günü olan 26 mart 941 çarşamba günü saat 11 de Ankara'da M. M. V. satın alma Ko. da bulunmaları. (1325) 11370

Ecza alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Komisyonundan: Eksiltme günü talibi tarafından teklif edilen fiyat vekâletçe pahalı görülen 1000 kilo Glikozun beher kilosuna 300 kuruş fiyat tahmin edilerek yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin 225 liralık ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını eksiltme günü olan 25 mart 941 salı günü saat 11 den bir saat eveline kadar teklif mektuplarını makbuz mukabilinde Ankara'da M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (1326) 11371

Yün fanila alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

Beherine tahmin edilen fiyatı (225) iki yüz yirmi beş kuruş olan 20.000 yirmi bin adet yün fanilâ kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1-4-1941 salı günü saat 11 dedir. İlk teminatı (3375) liradır Evsaf ve şartnamesi 225 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin ihale saatinden en az bir saat eveline kadar teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (1413) 11495

Çorap alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

Beher çiftine tahmin edilen fiyatı (25) yirmi beş kuruş olan (40.000) kırk bin çift lire çorap kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 31-3-1941 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminatı (750) liradır. Evsaf ve şartnamesi M.M.V. satın alma komisyonunda görülür. İsteklilerin ihale saatinden en az bir saat eveline kadar teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (1415) 11497

Kundura alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

Beher çiftine tahmin edilen fiyatı (580) beş yüz seksen kuruş olan (30.000) otuz bin çift (B) tipi kundura pazarlıkla münakasaya konmuştur.

İhalesi 28-3-941 cuma günü saat 11 dedir. Katî teminatı (19.900) on dokuz bin dokuz yüz liradır. Evsaf ve şartnamesi 870 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunun emrettiği belgelerle ihale saatinde komisyona gelmeleri. (1618) 11688

Kereste alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

Keşif bedeli 43.230 lira olan kereste pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 28-3-1941 cuma günü saat 14 tedir. Katî teminatı 6484 lira 50 kuruş olup şartnamesi 216 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin muayyen vakitte M.M. V. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (1677) 11698

Parşömen kâğıdı alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 75 kuruş olup 1000 kilo parşömen kâğıdı 1-Nisan - 1941 salı günü saat 10 da Ankara'da M.M.V. satın alma Ko.da pazarlıkla ihale edileceğinden isteklilerin 112 lira 50 kuruşluk katî teminatlariyle birlikte pazarlık gün ve saatinden mezkûr Ko.da bulunmaları. (1678) 11699

M. M. V. Hava Müsteşarlığı

Yemeni alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan:

1 — 2000 çift yemeni pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 6200 lira olup katî teminat miktarı 930 liradır. Pazarlığı 27. 3. 941 perşembe günü saat 10 da hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. İdarî şartname evsaf ve nümunesi her gün öğleden sonra komisyonda görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte katî teminatlariyle birlikte Ankara hava satın alma komisyonunda bulunmaları. (1598) 11599

Dizel yedek malzemesi alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan :

1 — 34 kalem Dizel yedek malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır Muhammen bedeli 8537 lira olup katî teminat mikdarı 530 lira 25 kuruştur. Pazarlığı 26-3-941 çarşamba günü saat 10 da Ankara'da hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve listesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (1578) 11600

Elbiselik kumaş alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan :

25.000 metre hava rengi yazlık elbiselik kumaş (çift en olduğu takdirde yarısı alınacak) pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 17500 lira olup katî teminat miktarı 2625 liradır. Pazarlığı 27.3.1941 perşembe günü saat 11 de Ankarada hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte katî teminatlariyle birlikte komisyonda bulunmaları.

(1621) 11636

DEVLET DEMİRYOLLARI

500 ton Blister bakırı işlettirilecek

Devlet Demiryolları Sa. Al. Ko. dan:

İdarece temin edilip müteahhide verilecek 500 ton blister bakırın işlenerek mamul halde idareye teslimi işi 2. 4. 941 çarşamba günü saat 15,30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Tahmin edilen bedel 210.000 liradır.

Pazarlık Ankara'da idare binası içinde malzeme dairesinde toplanan komisyonca yapılacaktır.

Taliplerin aynı gün ve saatte teklif ve kanunî vesikalariyle birlikte komisyona müracaat etmeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşa'da tesellüm şefliğinde, Ankarada malzeme dairesinde görülebilir. (1533) 11569

İstasyon binası yaptırılacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Ko. dan:

Polatlı'da devlet demiryolları idaresince yaptırılacak olan istasyon binası inşaatı kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiyat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

Bu inşaat için muktazi demiri, istekli tedarik edemediği takdirde idarece verilecek raylar kullanılacak ve yahut diğer bir inşaat şekli tatbik edilecektir.

1 — Bu işin muhammen bedeli 45.000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sait evrakı devlet demiryolları Ankara ve Sirkeci veznelerinden 225 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 4. 4. 941 cuma günü saat 16 da Ankarada Devlet demiryolları yol dairesinde merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektuplariyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

a) 2490 numaralı kanun ahkâmına uygun 3375 liralık muvakkat teminat,

b) Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

c) Bu işe mahsus olmak üzere Münakalât Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası,

Ehliyet vesikası için ihale tarihinden en az sekiz gün evel bir istida ile Münakalât Vekâletine müracaat olunması. (1537) 11571

Sterilizasyon cihazları alınacak

Devlet Demir Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedeli 22.500 (yirmi iki bin beş yüz) lira olan sterilizasyon cihazları ve teferruatı 5 - mayıs - 1941 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1687,50 (bin altı yüz seksen yedi lira elli kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün 14.30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinedn, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır.

(1594) 11632

Parke taşı alınacak

Devlet Demir Yolları Sa. Al. Ko.dan :

1 — Muhammen bedeli (15.000) lira olan (300.000) adet parke taşı 7-4-1941 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usuliyle Afyonda yedinci işletme müdürlüğü binasında satın alınacaktır.

2 — Bu işe girmek istiyenlerin (1125) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalarla beraber tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

3 — Şartnameler parasız olarak Afyonda yedinci işletme müdürlüğünden alınabilir.

(1628) 11646

Demir köprü aksamı

Devlet Demiryoları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedeli (300.000) lira olan 10 adet demir köprü aksamı 8 mayıs 1941 perşembe günü saat (15.30) kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (15750) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat (14.30) kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (200) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

(1634) 11691

Muhtelif kereste alınacak

Devlet Demiryolları Sa. Al. Ko. dan:

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve miktarları aşağıda yazılı dört grup çam ve köknar kereste ayrı ayrı ihale edilmek üzere 8. 4. 941 salı günü saat 15 te kapalı zarf usuliyle Sirkeride 9 işletme binasında A. E. komisyonu tarafından satın alınacaktır.

İsteklilerin aynı gün saat 14 e kadar her grup için ayrı ayrı olmak şartiyle teminat ve kanunî vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflarını komisyona vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. Yalnız 37281,40 liralık mübayaya ait şartname 187 kuruş mukabilinde Sirkeci veznesinden temin olunur. (2123/1607)

Miktar M3.	Cinsi	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat te. + Lira
252,08	Çam kalas ve azman	15223,69	1141,78
330,58	Çam tahta	19834,80	1487,61
716,95	Köknar kalas	37281,40	2796,11
409,24	Köknar dilme ve tahta	23331,28	1749,85

11686

ANKARA LV. AMİRLİĞİNE GELEN İLANLAR :

Buğday öğüttürülecek

Ç. Kale Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Bandırma ve Balıkesir'de üğütülmek şartiyle beher kilosuna 4 kuruş 50 santim fiyat tahmin edilen

2 — 4 bin ton buğday üğütülecektir. Kapalı zarfla ihalesi 31 mart 941 pazartesi günü saat 16 da Ç. Kale Sa. Al. Ko. yapılacaktır.

3 — İlk teminatı 10250 liradır. Şartnamesi her gün Ko. da görülür.

4 — Talip olanların icap eden vesika ve teminatlariyle makbuzlariyle birlikte teklif zarfını ihale saatinden bir saat eveline kadar Ko. na gelmeleri. (1369) 11380

Sığır eti alınacak

Ç. Kale Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Tahminen beher kilosu 38 kuruştan 240 ton sığır eti gösterilecek yerlere teslim şartiyle kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 91200 lira muvakkat teminatı 5810 liradır.

3 — Eksiltmesi 1-4-941 salı günü saat 15 de Ç. Kale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — İstekliler, şartnameyi Ko. na müracaatla görebilirler.

5 — Teklif mektupları mezkûr gün ve saate kadar Ko. na verilmiş olacaktır. Bu saatten sonra mektup kabul edilmez. (1503) 11527

Sütkostik alınacak

İzmir Hükümet Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Beher kilosuna 25 kuruş tahmin edilen 85 ton sutkostik pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltmesi 26-mart-941 çarşamba günü saat 15 de İzmir'de satın alma Ko. da yapılacaktır.

3 — Hepsinin tahmin edilen tutarı 21250 liradır.

4 — Takarrür edecek fiyat üzerinden teminatı katiye alınacaktır.

5 — Şartnamesi Ko. da görülebilir.

6 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve teminatlariyle birlikte ihale saatinden evel Ko. na müracaatları. (1648) 11664

Bir çinkograf alınacak

Askeri Matbaa Müdürlüğünden :

1 — Askeri matbaada (75) lira ücretli bir çinkoğraf yeri münhaldir. Bu münhale bilimtihan ehliyeti tebeyyün edenler alınacaktır. Taliplerin kabul şeraitini ve ne gibi vesaika ihtiyaç olduğunu her gün saat on dan on dörde kadar askeri matbaaya müracaatla öğrenmeleri lâzımdır.

2 — İmtihan 31-mart-941 P. ertesi günü sabahleyin saat 9 da yapılacaktır. (1651) 11667

Bakır kaplar alınacak

Topane Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Aşağıda yazılı bakır kapları pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 26. 3. 941 çarşamba günü saat 14 te Topane Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Her kalemi ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. İsteklilerin belli vakitte Ko. na gelmeleri. (1645)

Adet	Cinsi	Tutarı	Teminatı
500	Büyük kazan	42.000	3160
500	Küçük kazan	30.000	2250
10000	Karavana	50.000	3750
10000	Kapaklı bakraç	80.000	5250
1000	Kevgir	3.000	225
1000	Kepçe	3.000	225
1000	Saplı tas	3500	262,50
1000	Yağ tavası	4500	337,50

11693

2 bina yaptırılacak

Lüleburgaz Sa. Al. Ko, Rs.den :

1 — Biri Lüleburgazda diğeri Muratlı - da olmak ve beherinin tahmin fiyatı 1150 lira olan iki binanın inşası pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Bu işe ait plân ve keşif Ko.da mevcuttur. İsteklilerin 1-4-1941 günü sat 15 te Lüleburgaz Sa. Al. Ko.na müracaatları. (1665) 11694

Elektrik malzemesi alınacak

Topane Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — 15 kalem elektrik malzemesi ile birlikte otomobil üzerinde bir grup elektrojen pazarlıkla 26. 3. 941 günü saat 14 te satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 24 bin liradır. Katî teminatı 3600 liradır. Şartnamesi her gün Ko. da görülebilir.

3 — İsteklilerin belli gün vesaatte Fındıklı'da Sa. Al. Ko. na müracaatları. (1670) 11695

Buğday öğüttürülecek

Tekirdağ Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — 750 ton buğday un yaptırılacaktır.

2 — İhale günü 27. 3. 941 perşembe günü saat 14 te Tekirdağ Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli 21000 liradır. Teminatı 3150 liradır.

4 — Şartname her gün Ko. da görülebilir.

5 — İşteklilerin belli gün ve saatte Ko. na müracaatları. (1672) 11696

Bina inşaatı

Balıkesir Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Ty. Fb. sında teknik ve idarî büroları bina inşası kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli (62192) lira 88 kuruştur. İlk teminatı 4359 lira 65 kuruştur.

3 — İhalesi 11. 4. 941 cuma günü saat 17 de Eskişehir mıntaka Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Bu inşaata ait proje, keşif fennî ve idarî şartnameler (311) kuruş mukabilinde her gün Ko. da görülebilir.

5 — İhaleye iştirâk edecekler bu işe ehliyetli olduğunu isbat eder vesaikle birlikte ve ilk teminatlariyle teklif mektuplarını ihale günü saat 16 ya kadar Ko. Rs. ne makbuz mukabilinde vereceklerdir. Bu saatten sonra vaki olacak müracaatlar kabul edilmez. (1675) 11697

Emlâk ve Eytam Bankasından :

PEŞİN PARA VE AÇIK ARTTIRMA İLE 25/3/1941 SALI GÜN NÜ SATILACAK EMLAK

Esas No.	Mevkii ve cinsi	Ada	Parsel	Mesahası M2.	Kıymeti T. L.	Teminat T. L.	İzahat
496	Yenihayat Mah. arsa	804	18	104,25	156.—	15.60	Ahmet oğlu Cemal'in 268 Taj No. lu evi önündedir.
549	Cebeci, Önerme S. arsa	1821	48	80	240.—	24.—	Avukat Remzi ve Anakadın arasında kalan parçadır.
556	Cebeci, Köylüler S. arsa	1825	45	30	30.—	3.—	7 Taj No. lu evin sağına müsadif üç köşeli bir arsadır.
557	Cebeci, Özsoy S. civarı arsa	1825	59	50	50.—	5.—	1 Taj No. lu evin avlusuna şüyulandırılmış sağ yan tarafına müsadiftir.
558	Cebeci, Özsoy S. civarı arsa	1825	60	45	45.—	4.50	1 Taj No. lu evin arka duvarının sağa doğru imtidadı ve Saadettin'in sarı boyalı evinin ön tarafına müsadif kısmıdır.
570	Cebeci, Bilim S. civarı arsa	1662	134	35	35.—	3.50	36 Taj No. lu kalaycı İbrahim'in işgali altındadır.
571	Yenişehir Konur S. arsa	1099	13 55	(tamamı 872 M2)	550.—	55.—	Ekmel Kâhya oğluna ait arsa fazlası olup apartımanının işgalindedir.
579	Sebze bahçeleri, sebze bahçesi	1602	9	1800	1800.—	180.—	Üzerinde Bay Ahmet Tanyel'in fuzulen yaptırılmış evi vardır.
684	Cebeci	1853	35	5461	382.—	38.20	
685	Cebeci	1853	36	2448	122.—	12.20	

PEŞİN PARA VE AÇIK ARTTIRMA İLE 28/3/1941 CUMA GÜNÜ SATILACAK EMLAK

56	İsmetpaşa Mah. Dündar S. arsa	570	4	112	22.—	2.20	Sağında 3 No. lu parsel, solunda 5 No. lu parsel, arkasında Habip usta çıkmazı.
497	Yenihayat Mah. arsa	807	2	1615	323.—	32.30	248 No. lu evin yanındadır.
501	Yenihayat Mah. arsa	807	9	144	216.—	21.60	Dere kenarında ve 10 No. lu parselin önündedir.
503	Yenihayat Mah. arsa	807	16	71,25	107.—	10.70	15 parseldeki 254 No. lu evin önündedir.
504	Yenihayat Mah. arsa	812	1	189	38.—	3.80	304, 305 No. lu evin yanındadır.
507	Yenihayat Mah. arsa	813	8	69	86.—	8.60	334 Taj No. lu evin önündedir.
508	Yenihayat Mah. arsa	813	9	92,25	115.—	11.50	337 Taj No. lu evin dere cihetindeki cephesi önündedir.
509	Yenihayat Mah. arsa	813	12	150,75	226.—	22.60	204 Taj No. lu evin dere cihetindeki cephesi önündedir.
567	Yenihayat Mah. Bilim S. arsa 1552/1916 hissesi	1016	5	479 tamamı	776.—	77.60	91 sehmi Mehmet kızı Naile'ye, 273 sehmi Ali kızı Hatice'ye aittir.
592	Yenihayat Mah. Arsa	815	20	237	119.—	11.90	Tahir Yurdal'ın evinin arkasındadır.

1 — Yukarıda izahatı yazılı emlâk, peşin para ve açık arttırma ile ve dellâliyesi müşteriye ait olmak üzere satılacaktır.

2 — Arttırma esnasında verilen pey miktarı, mukadder kıymeti geçtiği takdirde teminat akçesi derhal arttırılmıyarak ihale kimin uhdesine icra edilirse ona ikmâl ettirilecektir.

3 — İhale, yukarıda gösterilen tarihlerde saat on dörtte bankamız satış komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin o gün teminat akçesi, hüviyet cüzdanı ve iki vesika fotoğrafiyle emlâk servisine müracaatları. (1513) 11529

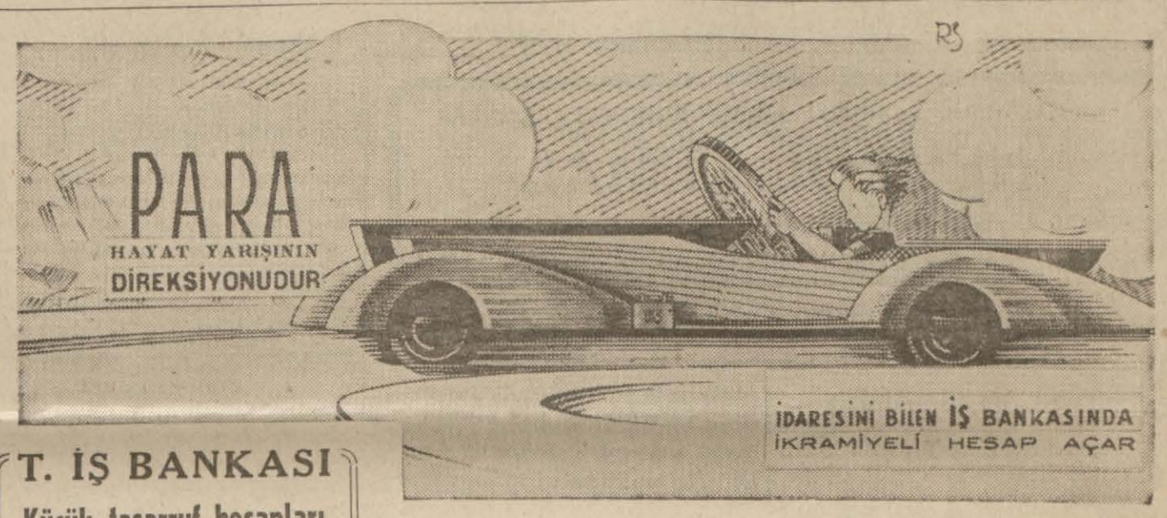

T. İŞ BANKASI
Küçük tasarruf hesapları
1941 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER : 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet	2000 Liralık	= 2000.—	Lira
3 „	1000 „	= 3000.—	„
2 „	750 „	= 1500.—	„
4 „	500 „	= 2000.—	„
8 „	250 „	= 2000.—	„
35 „	100 „	= 3500.—	„
80 „	50 „	= 4000.—	„
300 „	20 „	= 6000.—	„

ASKERİ FABRİKALAR

5 kalem elektrikli el makkabı ve saire alınacak

As. Fab. Satın Alma Ko. dan:

Tahmin edilen bedeli 16800 lira olan 5 kalem elektrikli el makkabı askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 7. 4. 941 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (1260) liradır. Taliplerin teklif mektuplarını saat 14 e kadar komisyona vermeleri. (1529) 11568

İki baş ester satılacak

As. Fab. Satın Al. Komisyonundan:

Küçüğüne 30 büyüğüne 50 lira tahmin edilen iki baş ester Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca pazarlıkla arttırma suretiyle satılacaktır. Muvakkat teminat (6) liradır. Taliplerin 25 mart 1941 salı günü saat 7-11 arasında Akköprüdeki at pazarına gelmeleri. (1603) 11622

2000 Metre milâbı ceviz tomruğu alınacak

As. Fab. Satın Al. Ko. dan :

Tahmin edilen bedeli (74.000) lira olan 2000 metre mikâbı ceviz tomruğu Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonunca 31. 3. 941 pazartesi günü saat 15 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (3) lira (70) kuruştur. Muvakkat teminat (4950) liradır. (1604) 11654

A. LEVAZIM AMİRLİĞİ

Taze bakla alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — 60 ton taze bakla kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Şartnamesi Ko. da görülür.

2 — Muhammen bedeli 6000 lira olup ilk teminatı 450 liradır.

3 — Münakasası 31-mart-941 P. ertesi günü saat 15 de Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — İsteklilerin ilk teminatlariyle birlikte mezkûr saatten bir saat evel Ko. na müracaatları. (1502) 11526

ANKARA BELEDİYESİ

Parke kaldırım yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Erzurum mahallesinde Sarıkadın sokağına yaptırılacak olan parke kaldırım işi on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1351) lira (75) kuruştur.

3 — Teminat (101) lira (38) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 1-4-941 salı günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil daimi encümene müracaatları. (1490) 11523

Font boru alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri ihtiyacı için alınacak olan 9821 kilo font boru on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (4068) lira (88) kuruştur.

3 — Teminat (305) lira (17) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 1-4.941 salı günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil daimi encümene müracaatları. (1491) 11524

Satılık yol fazlası

Ankara Belediyesinden :

1 — Cebeci'de 933 ada 6 parselde bulunan belediye malı 45 metre murabbaı yol fazlası 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedlei (450) liradır.

3 — Teminat (33) lira (75) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 1-4-941 salı günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil daimi encümene müracaatları. (1492) 11525

Su sayacı alınacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

Su işleri müdürlüğü için 40 m/m ye kadar muhtelif kuturda su sayacı alınacaktır. Alâkadarların verebilecekleri sayaçların, marka, fiyat ve evsafını mezkûr müdürlüğe bildirmeleri. (1527) 11567

Motör yağı alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Otobüsler idaresi için (10) ton kışlık motör yağı on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (5000) liradır.

3 — Teminat (375) liradır.

4 — Şartnamesini görmek ve bedelsiz almak istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 4-4-941 cuma günü saat 10,30 da belediye dairesinde müteşekkil daimi encümene müracaatları. (1559) 11581

Enkaz satışı

Ankara Belediyesi İmar Müdürlüğünden:

Atpazarında istimlâk edilen kadastronun 461 inci adasının 10 numaralı parselindeki 3 kapı numaralı dükkânın hedim ve tesviyei türabiye masrafı alacak şahsa ait olmak üzere enkazı 35 lira muhammen bedelle ve on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

İhalesi 3-4-941 tarihinde yapılacağından taliplerinin % 7,5 teminatlariyle hazır bulunmaları ilân olunur. (1579) 11601

Satılık enkaz

Ankara Belediyesinden:

Adası	Parseli	Mevkii	Cinsi	Kapı No.	Enkazın muhammen kıymeti Lira	Kr.
422	2	Hamamönü	Ev		200	00
582	9	Cebeci	Ev	26-24	150	00
582	11	Cebeci	Ev	30	170	00
582	12	Cebeci	Ev	32	200	00
582	13	Cebeci	Ev	34	200	00

Yukarıda ada, parsel numaraları yazılı gayri menkullerin hedim ve tesviyei türabiye masrafları alacak şahsa ait olmak üzere enkazları karşılarında yazılı muhammen bedelleriyle ve on beş gün müddetle açık arttırmaya konmuştur İhalesi 25. 3. 941 tarihine müsadif salı günü saat 15 te İmar Müdürlüğünde yapılacağından taliplerinin yüzde 7,5 teminatlariyle hazır bulunmaları ilân olunur. (1354) 11394

Aziz yurt topraklarımızın mahsulâtını memleket yavrularına en mükemmel bir tarzda gıda kaynağına çeviren

ÇAPA MARKA

ve onunla beslenen bir yavru . . .

Yavrularınızı mutlâk ÇAPAMARKA müstahzaratiyle besleyiniz. En müşkülpesentleri dahi vegâne tatmin eden ve bu uğura hayatını vakfeden bir TÜRK eseridir. Ancak bilgi ile yetiştirilen varlığın verim kudreti nisbette daima yüksek netice verir. İşte bu sebeplerdir ki doktorunuzun her bünyeye göre ölçülü vesayasını almayı ihmal etmeyiniz.

İSRARLA :

ÇAPA MARKA

MÜSTAHZARATINI İSTEYİNİZ.
HER YERDE VARDIR.

Eti Bank Divriği Demir Maden'eri İşletmesinden

9-18 kiloluk rayları istenilen kutra göre bükmeğe elverişli

" RAY BÜKME MAKİNESİ "

satın alınacaktır. Taliplerin resim, evsaf, ve satma şeraitini acele bildirmeleri ilân olunur. 1147

BAYILANLAR, ÇARPINTI ve SİNİR BUHRANI ÇEKENLER

NEVROL CEMAL

den 20 damla alınca sinirleri yatış tırır, derhal ferahlarlar.

Evinizde bulundurunuz.

Öksürenlere KATRAN HAKKI EKREM

Toplantıya dâvet

Bilûmum Şoför ve İşçilerin nazarı dikkatine :

24/3/1941 pazartesi günü saat 14 te Samanpazarındaki Esnaf Cemiyetleri merkezinde cemiyetimizin senelik umumî toplantısı yapılarak yeni idare heyeti seçilecektir. Bilumum şoför ve işçilerin toplanmaları lüzumu ilân olunur.

CEMİYET REİSLİĞİ

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

KURULUŞ TARİHİ : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajan adedi : 265

Ziraî ve Ticarî her nevi Banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna gore ikramiye dağıtılacaktır :

4	Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4	Adet	500	Liralık	2000	Lira
4	Adet	250	Liralık	1000	Lira
40	Adet	100	Liralık	4000	Lira
100	Adet	50	Liralık	5000	Lira
120	Adet	40	Liralık	4800	Lira
160	Adet	20	Liralık	3200	Lira

Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, ve 11 Birincikânun tarihinde çekilecektir.

DİKKAT : *Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde %20 fazlasiyle verilecektir.*

BAŞVEKÂLET

İdrojen cihazı alınacak

Başvekâlet Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden :

Umum müdürlüğümüzce südkostik ve ferusilisyom terkibiyle ve normal işleme ile 150 - 200 atmosfer tazyik altında 30 - 35 metre mikap idrojen istihsal eden ve istihsal edilen idrojenle iki veya dört idrojen tüpünü imlâ edebilecek kabiliyette iki veya dört tekerlek üzerinde kabil nakil bir cihaz satın alınacaktır. Bu veya buna yakın idrojen istihsal ve imlâ cihazını verebileceklerin mufassal tekliflerini umum müdürlüğe bildirmeleri ve daha fazla izahat alman istiyenlerin bizzat müracaatları ilân olunur.

(1464) 11501

D. HAVA YOLLARI

Tayyare meydanı plânkotesi yaptırılacak

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden :

1 — Sivas'ta yeniden tesis edilecek tayyare meydanının kapalı zarf usuliyle plankotesi yaptırılacaktır.

2 — Keşif bedeli 2600 lira olup muvakkat teminatı 195 liradır.

3 — İhale 31-3-941 pazartesi günü saat 11 de Ankara'da Devlet Hava Yolları meydanında kâin umum müdürlük binasında toplanacak komisyonca icra edilecektir.

4 — Bu işe ait evrak her gün Ankara'da umum müdürlük merkezinden temin edilebilir.

Taliplerin muayyen gün ve saatten bir saat evel teklif mektuplarını alım satım komisyonu reisliğine tevdi etmeleri ve postada vukua gelecek gecikmelerin nazarı itibara alınmıyacağı ilân olunur. (1540) 11548

ANKARA DEFTERDARLIĞI

Kiralık kantin

Ankara Defterdarlığından :

Yeniden inşa olunan tarih dil ve coğrafya fakültesinde mevcut kantinin 31-5-941 tarihine kadar olan icarı açık arttırmaya konulmuştur.

Muhammen aylık icar bedeli (25) lira olup muvakkat teminat mikdarı (22) lira 50 kuruştur.

İhale 31-3-941 tarihine müsadif pazartesi saat 15 de defterdarlıkta toplanacak komisyonda icra edilecetir.

İsteklilerin 22 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat makbuziyle birlikte komisyona gelmeleri ve bundan evel şartnameyi görmek ve izahat almak istiyenlerin defterdarlık millî emlâk müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (1548) 11549

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Ankara Yabancı Askerlik Şubesinden :

Şimdiye kadar talim maksadiyle çağırılmamış bulunan 327, 328, 329 doğumlu Ankara'da bulunan yabancı eratın durumları incelenerek sevk edilmek üzere acele şubeye müracaatları ve gelmiyenler hakkında kanuni takibat yapılacağı ilân olunur. (1617)

11630

FAKÜLTELER

Bir memur alınacak

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

Fakültemizin münhal 75 lira ücretli daktiloluğuna imtihanla bir memur alınacaktır. Lisan bilenler tercih edilecektir. İmtihan 28-3-1941 cuma günü saat 10 da yapılacaktır. İsteklilerin müsbit evrak ve istida ile Fakülte Direktörlüğüne müracaatları. (1584) 11618

Tesviyeci alınacak

Mamak Maske Fabrikası Direktörlüğünden :

Birinci sınıf tesviyeci ustalarına ihtiyaç vardır. İsteklilerin bir an evel fabrikamıza müracaatları ilân olunur. 1161

ARANIYOR

Yenişehir veya civarında 4, 5 odalı tam konfor ve kalöriferli ve yahut kalörifersiz mobilyeli kabilse telefonlu bir daire aranıyor. Ynişehir Yüksel caddesi 23 No. lu Ateş apartımanında 1 No. lu daireye müracaat edilmesi.

ULUS — 22. inci yıl. — No. 7051
İmtiyaz Sahibi
İskender Artun
Umumi Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Müessese Müdürü Naşit Uluğ
ULUS Basımevi ANKARA

ZİRAAT VEKÂLETİ

Yanıcı madde alınacak

Z. V. Ziraî Kombinalar Kurumu Müdürlüğünden:

150	Ton motorin
1000	Büyük teneke benzin
1000	Büyük teneke petrol

Muhammen bedeli (37.000) lira olan yukarıda cins ve miktarları yazılı üç kalem yanıcı madde Ankara'da tesellüm edilmek üzere kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

Katî ihale 10 nisan 1941 perşembe günü saat 14 te Z. Vekâleti binasında merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (2.775) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesika ve tekliflerini 10 nisan 1941 perşembe günü saat 13 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (1655) 11668

Yanıcı madde alınacak

Z. V. Ziraî Kombinalar Kurumu Müdürlüğünden:

150	ton motorin
1000	Büyük teneke benzin
1000	Büyük teneke petrol

Muhammen bedeli (33.000) lira olan yukarıda cins ve miktarları yazılı üç kalem yanıcı madde Eskişehirde tesellüm edilmek üzere kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

Katî ihale 10 nisan 1941 perşembe günü saat 14 te Z. Vekâleti binasında merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (2475) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesika ve tekliflerini 10 nisan 1941 perşembe günü saat 13 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (1656) 11669

NAFIA VEKALETI

Yapı ve imar işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Hukuk Fakültesinin kalorifer, mutbah ve çamaşırhane tesisatıdır. Keşif bedeli 190112.94 liradır.

2 — Eksiltme 4-4-1941 cuma günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı ve imar işleri reisliği eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 9 lira 50 kuruş bedel mukabi'inde yapı ve imar işleri reisliğinden alınacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 10755 lira 65 kuruşluk muvakkat temînat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden bu işe girebilleceklerine dair alınmış ehliyet vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. İşbu vesikayı almak için eksiltme gününden (tatil günleri hariç) üç gün evel bir istida ile Nafıa Vekâletine müracaatları ve dilekçelerine en az bir kalemde bu işe benzer (50000) liralık iş yaptıklarına dair işi yaptıran idareden alınmış vesika raptetmeleri lâzımdır. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyan eksiltmeye giremez.

İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 4. 4. 941 salı günü saat 14 de kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1536) 11570

Travers alınacak

Nafıa Vekâletinden :

4 - 4 - 941 cuma günü saat 16 da Ankara'da Nafıa Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda Isparta vilâyeti Eğridir kazası Direskine devlet ormanından kesilerek Isparta istasyonunda teslim şartiyle (132.000) Eğridir istasyonunda teslim şartiyle (114.000) lira muhammen bedelli veya hususî mukaveleli ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde her hangi bir istasyonda teslim edilmek şartiyle ve şartnameye göre yapılacak mukayese dahilinde (40000) adet normal çam traversinin kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı (660) altı yüz altmış kuruş bedel mukabilinde malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Isparta istasyonu için verilecek tekliflerin muvakkat teminatı (7850) lira Eğridir istasyonu için (6950) liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1560) 11615

Memur alınacak

Nafıa Vekâletinden :

Varidat umum müdürlüğü istatistik işlerinde istihdam edilmek üzere imtihanla maaşlı ve ücretli beş memur alınacaktır.

Müsabaka 4 - nisan - 1941 cuma günü saat 14 te icra kılınacaktır. İmtihan hesaptan yapılacak ve el yazısı çok iyi olanlar tercih edilecektir.

Taliplerin 3 - nisan - 1941 perşembe günü mesai saati sonuna kadar nüfus hüviyet cüzdanlariyle lise veya muadili bir mektepten mezun olduğunu gösterir bir vesikayı ibraz etmeleri, 6,5 x9 ebadında iki fotograf vererek mukabilinde fotoğraflı ve tasdikli kabul kartı almaları lâzımdır.

Müsabakayı kazananların memuriyete tayin olabilmeleri için ibrazına mecbur oldukları vesikaları ve sair tayin şartlarını havi broşür müracaat kalemi tarafından istiyenlere verilecektir.

Muayyen zamana kadar kaydını yaptırmıyanlar, imtihana kabul olunmıyacaktır. Kazananlardan muktezi vesaiki tevdi etmiyenlerin tayinleri yapılmıyacaktır.

(1622) 11639

Santral ve telefon tesisatı

Nafıa Vekâletinden :

4-4-1941 cuma günü saat 15.30 da Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda (2636) lira (37) kuruş muhammen bedelli Ankara Çubuk barajında yaptırılacak santral ve telefon tesisatının yeniden açık eksiltme usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat (197) lira (73) kuruştur.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte ayın gün saat 15.30 da mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. 11[illegible]

(1637)

Fen memuru yetiştirilmek üzere memur tayini hakkında ilân

MALİYE VEKÂLETİNDEN :

— (I) —

6/9/1940 tarih ve 4605 numaralı resmî gazetede münteşir, 17/8/1940 tarih ve 2/14177 numaralı kararnameye bağlı toprak tevzi talimatnamesinin tatbiki için teşkil edilen ve edilecek olan komisyonlarda istihdam edilmek üzere yetiştirilmek için, tapu ve kadastro U. Müdürlüğü fen tatbikat mektebinde stajları temin edilmek üzere memur alınacaktır. Bu memuriyete talip olanlardan aranan şartlar ve vesaik aşağıda gösterilmiştir.

— (II) —

— ARANAN VASIFLAR —

1 — Yaşı 40 dan fazla olmamak,

2 — En az lise 10 uncu sınıfa ve yahut bu dereceye muadil diğer bir mektepte tahsil görmüş olmak,

3 — Halen resmî bir dairede müstahdem ise, infikak için muvafakat almış olmak ve sicili itibariyle kendisinden istifade edileceği anlaşılmak.

— (III) —

— MÜRACAAT ŞEKLİ —

Yukarıdaki şartlarla haiz bulunan taliplerin, aşağıda yazılı vesikaları, bir istida ile en geç 20 mayıs 1941 tarihine kadar Maliye Vekâletine (Millî Emlâk) göndereceklerdir.

1 — Nüfus hüviyet verakası (aslı ve yahut noterce veya resmî bir makamca musaddak sureti).

2 — 6 kıta fotograf (altı buçuk dokuz ebadında)

3 — Mektep tasdikname veya şahadetnamesi (aslı veya musaddak sureti).

4 — Memuriyette bulunmuş ise, tasdikli sicil karnesi ve yahut bulunduğu memuriyetler için ayrı ayrı vesikalar,

5 — Sıhî durumunun köylerde ve her iklimde vazife ifasına elverişli olduğuna dair hükümet veya belediye doktorluğu raporu,

6 — C. Müddeiumumiliğinde mahkûmiyeti olmadığına dair vesika (istida üzerine müddeiumumilikçe tasdikli meşruhat verilmesi kâfidir).

7 — Hüsnühâl kâğıdı.

8 — Askerlik vesikası (nüfus hüviyet verakasında varsa ayrıca istemez),

9 — Talip olan şahıs resmî bir dairede müstahdem ise, ayrılmasında mahzur olmadığına dair vesika (talebe müteallik istida ve merbutu vesikaların o daire vasıtasiyle gönderilmesi halinde ayrıca muvafakatnameye mahal yoktur),

10 — Aşağıda yazılı şekilde teahhütname; (bu teahhütnamedeki müteselsil kefilin resmî dairelerden ve yahut ticarî, malî ve sınaî müesseselerde müstahdem olması şarttır).

— (IV) —

— TEAHHÜTNAME —

Maliye Vekâletince toprak tevzi talimatnamesinin tatbiki için teşkil edilecek komisyonlarda istihdam edilmek üzere, fen memuru olarak yetiştirilmek için bir vazifeye tayin edilerek talim ve staj maksadiyle tapu ve kadastro fen mektebinde talim ve tahsilim neticesinde bu mektepten mezun olamaz ve yahut mektepten mezun olduktan sonra beş sene müddetle hizmet ifa etmez ve yahut istihdam edildiğim vazifeden istifa eder veya idare hizmetinden memnun olmıyarak vazifeme nihayet verirse hem cezaî şart ve hem de tazmin mahiyetinde olmak üzere, yedi yüz elli lira ödemeyi; ve bunun için hakkımda dâva ikamesine ve ilâm istihsaline lüzum olmadan bu teahhütnamenin icraya vazı ve yahut hazineden alacağım varsa bu alacağımdan defaten takas ve mahsubu; ve gene bu teahhütnameden mütevellit her hangi bir ihtilâf için dâva ikamesine lüzum hasıl olursa bu dâvanın Ankara mahkemelerince rüiyetini kabul ve tehhüt ediyorum.

ADRES :
Nüfus hüviret verakasındaki
hüviyeti;

. . . . . nin cezaî şart olarak teahhüt ettiği yedi yüz elli liraya kadar aynı şartlarla müteselsil kefil olarak kefalet ederim.

Kefilin meslek ve adresi :
Nüfus hüviyet verakasındaki
hüviyeti:

NOT: Bu kefaletname noterce resen tanzim olunacaktır.

— (V) —

Kabul edilecek taliplere, mektepte her ay devam edecek stajları müddetince aylık (50 - 60) lira ücret ve mektepten mezuniyetini müteakip liyakat derecelerine ve teadül kanunu esaslarına göre 100 - 150 lira aylık ücret verilecektir. (1638) 11649

YENİ Sinemada

Bu gece 21 de
Neşeli, şık ve hakikî bir
Paris filmi

AŞK ve İHTİRAS

Yaratanlar: Gaby Morlay - Elvire Popesco
İlâveten: en son dünya haberleri
Saat: 14,30 - 16,30 -18,30 seanslarında
BİLLÛR KÖŞK
Telefon: 3540

HALK Sinemasında

Bugün bu gece
Herkesi merak ve heyecandan saracak bir film

IAŞ YÜREKLİ ADAM

Oynıyanlar: Dolores Deliro - Wallace Berry
Seanslar: 14,30 - 16,30 - 18,30 gece 21 de
İlâveten: En son dünya haberleri
Saat 12,15 te ucuz matine
NAPOLİ GECELERİ

SUS Sinemasında

Bugün bu gece
Müthiş sahneler arasında çevrilmiş nefis bir aşk macerası

HİNT RÜYASI

Türkçe sözlü
Oynıyanlar:
Tyrone Power - Myrna Loy
Seanslar: 14 - 16 - 18 gece 20,30 da
Telefon: 3589

SÜMER Sinemasında

Bugün 12,15 ten itibaren
Aşk, heyecan ve büyük macera filmi

SAHRA BEKÇİLERİ

Baş rollerde: Jean Pierre Aumont - Martalabar
Seanslar: 12,15 - 14,30 - 16,30 - 18,30 gece 21 de

Ambalaj, matbaa ve her cins kâğıtlar için yeni fiyatlarımızı sorunuz. Toptan müstesna fiyatlar yapılır. **(Kâğıtçı M. Nedim İrengün)** Yeni Hal No: 1 - 59 Tel: 2246